Ազգ
Azg
armenian daily
3 ՄԱՅԻՍ 2002 ՈՒՐԲԱԹ 81 (2526)

Խաթաբը կռվել է ղարաբաղցիների դեմ

ԼՈՆԴՈՆ, 2 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Դաշտային հրամանատար Խաթաբը, որ այս տարվա մարտին սպանվել է Չեչնիայում, Ադրբեջանի կողմից կռվել է Լեռնային Ղարաբաղում։ Այս մասին գրում է բրիտանական «Ֆայնենշլ թայմս» թերթը։ Նշվում է նաեւ, որ Խաթաբը մասնակցել է եւ քաղաքացիական պատերազմին Տաջիկստանում։

Թուրքիայի ազգայնական փոխվարչապետը եւ պաշտպանության նախարարը կայցելեն Բաքու

ԲԱՔՈՒ, 2 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Թուրքիայի փոխվարչապետ, «Ազգայնական շարժում» կուսակցության առաջնորդ Դեւլեթ Բահչելիի գլխավորած պատվիրակությունը մայիսի 6-8-ը կգտնվի Բաքվում։ Թուրքական կողմը հանդիպումներ կունենա նախագահ Ալիեւի, Մեջլիսի նախագահ Արթուր Ռասիզադեի, քաղաքական կուսակցությունների ղեկավարների հետ։ Թուրքական պատվիրակության կազմում կլինի նաեւ պաշտպանության նախարար Սաբահադդին Չաքմաքօղլուն։

ՆԱՏՕ-Ի ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ

Օսկանյան-Ջեմ-Գուլիեւ եռակողմ հանդիպում Ռեյկյավիկում

«Քանի դեռ հայկական ուժերը դուրս չեն եկել Ադրբեջանից, Թուրքիան չի բացի սահմանները եւ չի համագործակցի Հայաստանի հետ», ասել է Սեզերը

Ադրբեջանի, Հայաստանի եւ Թուրքիայի արտաքին գործերի նախարարների առաջին հանդիպումը նախատեսված է մայիսի 14-ին, Իսլանդիայի մայրաքաղաք Ռեյկյավիկում, ասվում է Ադրբեջանի ԱԳՆ տարածած հայտարարության մեջ։ Վարդան Օսկանյան-Իսմայիլ Ջեմ-Վիլայաթ Գուլիեւ հանդիպումը տեղի է ունենալու ՆԱՏՕ-ի եւ «Համագործակցություն հանուն խաղաղության» ծրագրի անդամ պետությունների՝ արտգործնախարարների մակարդակով երկօրյա նիստի շրջանակներում։

Ապրիլի 10-ին Թուրքիայի արտգործնախարար Ջեմը հայտարարեց, որ Անկարան պատրաստ է կազմակերպել եռակողմ հանդիպում, հյուրընկալել Երեւանի եւ Բաքվի ներկայացուցիչներին՝ քննարկելու կովկասյան տարածաշրջանի վեճերը։ Դրանից շուրջ մեկ տարի առաջ՝ 2001 թ. փետրվարին, Ջեմը կովկասյան տարածաշրջանի կայունության խնդիրներին նվիրված Ստամբուլի միջազգային համաժողովում հանդես եկավ Հայաստանի, Ադրբեջանի եւ Թուրքիայի ներկայացուցիչների եռակողմ հանդիպում անցկացնելու առաջարկությամբ՝ քննարկելու ղարաբաղյան խնդրի կարգավորման ուղիները։ Պետք է ենթադրել, որ Ռեյկյավիկում նախատեսված հանդիպման նախաձեռնությունը Թուրքիայինն է։ «Թուրքական եւ ադրբեջանական դիվանագիտական աղբյուրների տեղեկություններով, մինչ այժմ Հայաստանի արտաքին գերատեսչության ղեկավարը հրաժարվում էր մասնակցել նման հանդիպմանը, այդ պատճառով երեք նախարարները հնարավորություն չեն ունեցել քննարկելու տարածաշրջանային հարցերը, ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման ուղիները», երեկվա համարում գրում է Բաքվի «525 գազեթ» օրաթերթը։

Տես ► էջ 5

ՄԱՄՈՒԼԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՕՐ

Հայաստանում մամուլն ազատ է, անպատասխանատու եւ ո՛չ անկախ

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Ամեն տարի մայիսի 3-ին աշխարհում նշվում է մամուլի ազատության միջազգային օրը։ Հայաստանի Հանրապետության 12-ամյա պատմության մեջ այս օրը, ցավոք, երկրորդ անգամ նշվում է բողոքի զանգվածային միջոցառումներով։ 1994 թ. դեկտեմբերի 28-ին մեր երկրի նախկին վարչախումբն առաջին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի օրհնությամբ մեկ օրում փակեց 12 անուն լրատվամիջոց։ 2002 թ. ապրիլի 2-ին հեռուստատեսության եւ ռադիոյի ազգային հանձնաժողովը

37-րդ հաճախականությամբ հեռարձակվող «Ա1+» հեռուստաընկերությանը զրկեց լիցենզիայից։ Նախագահ Քոչարյանը եւ իր շրջապատը «Ա1+»-ին եթերից զրկելը մեկնաբանում են օրենքի տառով եւ ոգով, այսինքն՝ «Ա1+»-ը ոչ թե փակվել է, ինչպես պնդում են հիշյալ գործիչներն ու լրատվամիջոցները եւ ոչ միայն, այլ այդ հեռուստաընկերությունը մրցույթում պարզապես լավ առաջարկ չի ներկայացրել եւ պարտվել է տեղը զիջելով «Շարմին»։ Լավ հիշողություն ունեցողները կարող են փաստել, որ 1994 թ. իշխանությունները եւ նրանց տեսակետներն արտահայտող ԶԼՄ-ները, որոնց ներկայացուցիչների մի մասին մենք այսօր կտեսնենք ազատ մամուլի, ազատ խոսքի եւ ժողովրդավարության պաշտպանի դերում, նման կերպ էին մեկնաբանում. ՀՅԴ-ն կասեցվել է, հետեւաբար պետք է փակվեին կուսակցության լրատվամիջոցները։ Ցանկացած փաստարկ հօգուտ 1994 եւ 2002 թ. որոշումների՝ չի դիմանա ժամանակի քննությանը։ Խնդիրը շատ պարզ է. «Ա1+»-ն ուներ որոշակի լսարան, որն այսօր զրկված է իր ուզած տեղեկատվություն ստանալու իրավունքից։ Նույն կերպ 1994 թ. Հայաստանի բնակչության որոշակի հատված զրկվեց 12 անուն թերթեր ստանալու իրավունքից։

Տես ► էջ 3

Հանդիպում Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնում

Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնում Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Երկրորդ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը ընդունեց սփյուռքի նշանավոր հասարակական գործիչ, Ռամկավար Ազատական կուսակցության պատվավոր նախագահ Հայկաշեն Ուզունյանին, որը տիկնոջ հետ գտնվում է Երեւանում։

Տեղի ունեցած զրույցի ընթացքում, որին մասնակցում էր Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը, արծարծվեցին Հայաստան-սփյուռք հարաբերություններին առնչվող հարցեր, ընդգծվեց Հայ առաքելական եկեղեցու հետագա հզորացման եւ միասնականության ամրապնդման անհրաժեշտությունը՝ որպես ազգային զարգացման կարեւորագույն հիմնախնդիրներից մեկը։

Իրանը կրկին նավթային էմբարգոյի կոչ է անում

ԹԵՀՐԱՆ, 2 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Իրանի հոգեւոր առաջնորդ Այաթոլլա Ալի Խամենեին կրկնել է իր կոչն ուղղված իսլամական պետություններին՝ մեկամսյա ժամկետով նավթային էմբարգո հայտարարելու վերաբերյալ։ Ելույթ ունենալով իրանական հեռուստատեսությամբ՝ նա հայտարարել է, որ 1-ամսյա էմբարգոն պատճառ կդառնա, որպեսզի իսլամական երկրները հայտնվեն միջազգային հասարակայնության ուշադրության կենտրոնում։

«ՌԱԿ պատմությունը միայն լավ գործերի պատմություն է»

Հայկաշեն Ուզունյանը՝ ՀՌԱԿ 100-րդ ակումբի նորագիրների կնքահայր

Իր հերթական այցով Հայաստանում է Ռամկավար Ազատական կուսակցության նախագահ Հայկաշեն Ուզունյանը (Կիպրոս-Ֆրանսիա)։

Երեկ նա իր այցելության ծրագրի շրջանակներում եղավ Արարատի մարզում, որտեղ նրան ընդունեց մարզպետ Ալիկ Սարգսյանը։ Հանդիպմանը ներկա էին նաեւ ՀՌԱԿ փոխատենապետ Հարություն Առաքելյանը, մարզային շրջանակի ատենապետ Սամվել Մինասյանը, փոխատենապետ Գեղամ Մուրադյանը, Արտաշատի ակումբի ատենապետ Վահագն Դեռմոյանը։

Խոսակցության թեման վերաբերում էր ե՛ւ առօրյա մտահոգություններին, ե՛ւ քաղաքական հարցերին, ե՛ւ Հայաստան-սփյուռք կապերի ամրապնդման կարեւորությանը։

Հանդիպման մասնակիցները համակարծիք էին, որ այսօր ժամանակն է ոչ թե խոսելու, այլ գործելու։ Ուստի անհրաժեշտ ուշադրություն պետք է դարձնել կոնկրետ տնտեսական ծրագրերին՝ դրանք իրագործելու նպատակով։

Տես ► էջ 2

Ամերիկացիները առաջնորդվում են ԽՍՀՄ քարտեզով

ԵՐԵՎԱՆ, 2 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբում ԱՄՆ-ի համանախագահող Ռուդոլֆ Փերինան իր վերջերս տված հարցազրույցներից մեկում ասել է. «Մենք Լեռնային Ղարաբաղը ընկալում ենք որպես Ադրբեջանի մաս, եւ Ղարաբաղի կարգավիճակը ադրբեջանական է»։ Արդյոք սա ԱՄՆ-ի դիրքորոշո՞ւմն է։

Պատասխանելով այս հարցին, այսօր «Ազատություն» ռադիոկայանի Երեւանի գրասենյակ այցելած ՀՀ-ում ԱՄՆ-ի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Ջոն Օրդվեյն ասաց, թե որեւէ կասկած չպետք է լինի իրենց դիրքորոշման հարցում, որ Հայաստանի ու Ադրբեջանի միջեւ գոյություն ունեցող սահմանները Խորհրդային Միության օրոք եղած սահմաններն են։

Սակայն, միաժամանակ, դեսպանն ասաց, որ սխալ կլինի կարծել, թե դրանով արդեն որեւէ ձեւով կանխորոշված է Լեռնային Ղարաբաղի շուրջ ընթացող բանակցությունների արդյունքը։ Տարբեր մոտեցումներ են քննարկվել, որոնց ընթացքում ոչինչ չի ընդունվել, եւ, միաժամանակ, ոչինչ էլ չի բացառվել։ «Մեզ պետք է հակամարտության այնպիսի կարգավորում, որը կապահովի տեւական կայունություն եւ ընդունելի կլինի տարածաշրջանի բոլոր ժողովուրդների համար», ասաց դեսպանը։

ՌԱՄԱԼԼԱ

Արաֆաթը ազատության մեջ

Դեկտեմբերից ի վեր փաստորեն տնային կալանքի տակ գտնվող Պաղեստինյան ինքնավարության առաջնորդ Յասեր Արաֆաթը երեկ դուրս եկավ իր կենտրոնավայրի նկուղից եւ շրջեց Ռամալլայի փողոցներով, որտեղից գիշերը իսրայելական զորքը դուրս էր եկել։ Արաֆաթին ուղեկցող լրագրողներն ականատես եղան ահավոր ավերածություններին, որոնք ծածկել էին ամբողջ քաղաքը։ Պատկերը տարբեր չէր Արաֆաթի կենտրոնավայրում. ավտոմեքենաները, կահույքը, համակարգիչներն անգամ ջարդոտված կուտակվել էին այս ու այն կողմ։

Արաֆաթը զովեստի խոսքեր շռայլեց իր ժողովրդին, որ հանուն իր ազատության գիտե դիմանալ ամեն ինչի։ Այնուամենայնիվ, Արաֆաթը CNN-ի թղթակցին ասաց, որ հույսը չի կորցրել պաղեստինցիների եւ իսրայելցիների միջեւ խաղաղության։ Նա հայտարարեց, որ պատրաստվում է մեկնել Արեւմտյան ափ, մինչդեռ վարչապետ Շարոնն ավելի ուշ կասկած հայտնեց, որ այնտեղից արաբական երկրներ գնալու դեպքում Արաֆաթը կկարողանա վերադառնալ իր երկիր։

ԻՋԵՎԱՆ

Դեռ կարող եմ օգտակար լինել իմ քաղաքին

Ընտրությունների պաշտպանել այն թեկնածուին, ով արժանի է՝ անկախ կուսակցական պատկանելությունից. Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը հավատարիմ է որդեգրած այս սկզբունքին: Մայիսի 5-ին կայանալիք Իջեւանի քաղաքապետի ընտրություններին ՀՌԱԿ Իջեւանի կառույցը պաշտոնապես պաշտպանում է ներկայիս քաղաքապետ, անկուսակցական Վարուժան Ներսիսյանի թեկնածությունը:

Վերջին երեք տարում՝ Վարուժան Ներսիսյանի պաշտոնավարության ընթացքում, քաղաքը փոխվել է եւ կարծես կամաց-կամաց ձեռք է բերում նախկին տեսքը:

Իրականացված ծրագրերը երկար կարելի է թվարկել՝ կրկնապատկվել է համայնքային բյուջեն, վերականգնվել է կենտրոնական փողոցների լուսավորությունը, վերագործարկվել են շատրվանները, քաղաքապետարանը հիմնել է «Իջեւան» պաշտոնաթերթը, վերագործարկվել են բազմահարկ բնակելի շենքերի վերելակները, նորոգվել են մի շարք բնակելի շենքերի տանիքները...

Ընդհանրապես, վերջին տարիներին Իջեւանը զգալի աշխուժություն է ապրել: Քաղաքում շուրջ 1550 մշտական եւ ժամանակավոր աշխատատեղեր են ստեղծվել: Վարուժան Ներսիսյանը համոզված է, որ Իջեւանը զբոսաշրջության համար գրավիչ քաղաք կարող է դառնալ, եւ մեծ ջանքեր է գործադրում այս առումով. քաղաքն արդեն ընդգրկվել է զբոսաշրջության համազգային ուղերթերի ցանկում, հաստատվել են ընտանեկան զբոսաշրջության կապեր Իջեւանի եւ ֆրանսիական Վալանս քաղաքի միջեւ: 2001 թ. ընթացքում շուրջ 70 ֆրանսիացի զբոսաշրջիկ արդեն այցելել է Իջեւան, ինչի շնորհիվ բազմաթիվ հյուրընկալող ընտանիքներ մի քանի օրում մեծ եկամուտներ են ստացել:

Այժմ եւս ընթացիկ բազմաթիվ աշխատանքներ իրականացման փուլում են՝ կյանքի է կոչվում Իջեւանի շուրջօրյա ջրամատակարարման ծրագիրը, աղբահանության մասնագիտացված տեխնիկայի ձեռքբերումը, Ազատամարտիկների հրապարակում քաղաքային զբոսայգի է կառուցվում, վերանորոգվում են մանկապարտեզային օջախները, բարեկարգվում եւ ասֆալտապատվում են քաղաքի փողոցները, վերականգնվում է լուսավորությունը, ջեռուցման փորձնական ծրագիր է իրականացվում... Այս շարքը եւս երկար կարելի է թվարկել:

«Իջեւանն իմ քաղաքն է, իմ ծննդավայրը, ես մտահոգված եմ Իջեւանի ճակատագրով: Կարծում եմ, որ անելիքներ շատ կան, որ կարող եմ օգտակար լինել իմ հայրենակիցներին, իմ քաղաքին», ասում է Վարուժան Ներսիսյանը:

Ս.Մ.

ՀՌԱԿ Իջեւանի տարածքային մասնաճյուղի ակումբները Իջեւանի քաղաքապետի ընտրություններում պաշտպանում են ներկա քաղաքապետի թեկնածությունը եւ հանդես են գալիս քաղաքի ընտրողներին ուղղված կոչով՝ մայիսի 5-ին քվեարկելու հօգուտ Վարուժան Ներսիսյանի:

«Սահմանափակ ամբոխավարության» հերթական զերին

Ընտրական օրենսգրքի շուրջ ՀՅԴ-ի մոտեցումները

Ընտրական օրենսգրքի բարեփոխումների շուրջ խորհրդարանում ստեղծված անառողջ մթնոլորտը եւ բոլոր կողմերից հարցը սառեցնելու, ավելի ճիշտ՝ հնարավորինս հետաձգելու պատճառով, ստեղծվել է փակուղային իրավիճակ: Որ եւ քաղաքական մեծամասնությունը, եւ փոքրամասնությունը տարօրինակ շահագրգռություն դրսեւորեցին այդ հարցում, արդեն անդրադարձել ենք: Անորոշը մնում էր փոփոխությունների նախաձեռնության համահեղինակ ՀՅԴ-ի դիրքորոշումների պարագան, որը քվեարկության հետ կապված ամենապասիվ եւ թերեւս անորոշ կեցվածք ընդունեց: Խմբակցության ղեկավար Ալվան Վարդանյանի հետ կայացած մեր զրույցը նպատակ ուներ պարզելու ՀՅԴ-ի դիրքորոշումը:

– Պրն Վարդանյան, ինչպե՞ս եք գնահատում փոփոխությունների նախագծի հետ կապված խորհրդարանում ստեղծված իրավիճակը:

– Կա երկու խնդիր՝ բացահայտ քաղաքական շահարկումների, նախընտրական մոտիվներով, փաստորեն, հնարավոր չեղավ ընտրական օրենսգրքում փոփոխություններ կատարել, որը մենք անհրաժեշտ ենք համարում: Ընտրական նոր օրենքը մենք պետք է ընդունենք գոնե այս նստաշրջանի ավարտին, որպեսզի բոլորը պատրաստ լինեն հաստատված խաղի կանոններին: Զուտ նախընտրական մոտիվներով դա ձախողվում է: Երկրորդ խնդիրն արդեն մեկ ուրիշ կող-

– Այս առումով ընտրական օրենսգրքի բարեփոխումները փորձում է ձախողել բացարձակ փոքրամասնությունը, որովհետեւ այս փոփոխությունները մենք համատեղ մշակել էինք «Միասնություն», «Օրինաց երկիր» խմբակցությունների եւ «Ժողովրդական պատգամավոր» խմբի հետ: Դա ակնհայտ երեւում է դահլիճում: Դեռեւս հարցի քննարկման ժամանակ իմ ելույթում ասել եմ, որ մեզ համար էական չէ թվերի խնդիրը, մենք կողմ ենք նաեւ ԿԸՀ կազմի 5/3 տարբերակին, բայց ուղղակի սանձարձակ ամբոխավարության մի դրսեւորում էր, թե ընտրական հանձնաժողովները նրա համար են, որպեսզի պաշտպանվեն եւ, կարծում եմ, նրանք այնքան քաղաքական վճռականություն կունենան, որ դրանք հարգեն:

– Փոփոխությունների նախագծի քվեարկությունից առաջ շատ հապճեպորեն, առանց քննարկումների ճեղքելով, օրինագծում դրվեց դրույթը, համաձայն որի նախագահի 5 ներկայացուցիչները հանձնաժողովում պետք է փոխարինվեին երեքով: Նախ՝ ինչու նման շտապողականություն, եւ երկրորդ՝ դո՞ւք եւս պաշտպանում եք այդ նոր տարբերակը:

– Համաձայն չեմ այն տեսակետին, թե քննարկումների դաշտ այդ առումից է գալիս: Ամ-ում փորձ է արվում ստորագրություններ հավաքելով փոխել այն համաձայնությունը, որը ձեռք է բերվել քաղաքական բոլոր ուժերի միջեւ երկու տարի առաջ: Խոսքը վերաբերում է համամասնական եւ մեծամասնական տեղերի հարաբերակցությանը: Մենք գտնում ենք, որ սա առանցքային խնդիր է եւ վերաբերում է մեր քաղաքական համակարգի եւ պետության հեռանկարի առողջացմանը: Մեծամասնական տեղերի ավելացումը բերելու է այն վիճակներին, որոնք ունեցանք այս պառլամենտում:

Մեր 75 մեծամասնական պատգամավորներից առավելագույնը 10-ն են, որ կապ ունեն իրենց ընտրողների հետ:

– ՀՅԴ-ն ո՞ւմ է վերագրում այդ ձախողումները խորհրդարանում՝ քաղաքական մեծամասնությա՞նը, թե՞ փոքրամասնությանը:

ընտրությունները կեղծվեն: Մեր խորին համոզմամբ, հանձնաժողովները նրա համար են, որ կազմակերպեն ընտրությունները, ապահովեն նրա օրինականությունը եւ պատասխանատվություն կրեն դրա համար:

– Բայց չէ՞ որ համամասնական-մեծամասնական տեղերի հարցում «Միասնություն» խմբակցության մի մասը միացել է «Ժողովրդական պատգամավոր» խմբի նախաձեռնությանը՝ ավելացնելով մեծամասնական տեղերը խորհրդարանում...

– Ինչ վերաբերում է այդ հարցին, ապա դրա առաջարկությունը գալիս է մեծամասնականով ընտրված պատգամավորներից, եւ մեր տեղեկություններով, այն ստորագրել են նաեւ, իսկապես, հանրապետական պատգամավորները: Բայց մեր բոլոր հանդիպումների ժամանակ հանրապետականները գտնում են, որ մեր համաձայնությունները պետք է մով չստեղծվեց: Նույնիսկ հայտարարությունից հետո, թե համահեղինակներն ընդունում են 5-ը 3-ով փոխարինելու տարբերակը, այդ սանձարձակ ամբոխավարությամբ զբաղվողները նորից էին նույնը պնդում էին, էին խոսում էին ընտրությունները կեղծելու մասին:

– Սպասվում են տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններ: Ընտրական օրենսգիրքն այս տեմպերով եւ վիճակով, ըստ ձեզ, կարո՞ղ է ապահովել նորմալ ընտրություններ:

– Ընդհանրապես օրենսգրքի բարեփոխումը մեկ նպատակ ունի՝ ընտրությունները, ցանկացածի մասին է խոսքը, նորմալ անցկացնել: Եթե մենք հասցնենք գոնե այս փոփոխությունն անցկացնել, ապա իր դրական ազդեցությունը կթողնի ընտրությունների վրա:

ԶԱՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

«ՌԱԿ պատմությունը միայն լավ գործերի պատմություն է»

Սկիզբը էջ 1

Ինչպես նշեց ՌԱԿ նախագահը, ինքն ավելի շատ ազգային գործերով է զբաղվում, քան անձնական, եւ բնավ այն կարծիքին չէ, թե Հայաստանն այսօր կարելի է բնութագրել միայն բացասական առումով: Իսկ մարգպետ Ա. Սարգսյանի այն հարցին, թե, ըստ Հայկաշեն Ուզունյանի, փոփոխություններ կա՞ն Հայաստանում եւ ե՞րբ հնարավոր կլինի ոտքի կանգնել, ՌԱԿ նախագահը պատասխանեց, որ Հայաստանում շատ բան է փոխվել դեպի լավը, իսկ «ոտքի կանգնելը կախված է ձեզանից»:

ՀՌԱԿ փոխատենապետ Հ. Առաքելյանն էլ հանդիպման մասնակիցներին տեղեկացրեց, որ ՀՌԱԿ-ը եւ «Ազգ» օրաթերթը համատեղ պատրաստում են մի ծրագիր, որի համաձայն յուրաքանչյուր ցանկացող «Ազգի» ինտերնետային էջի միջոցով կարող է աշխարհին ներկայացնել իր բիզնես ծրագրերը: Սա գործնականին անցնելու լավ օրինակ է:

Տարաբնույթ այլ հարցերի քննարկումից հետո Հայկաշեն Ուզունյանը մասնակցեց Շ. Ազնավուրի անվան Արտաշատի քաղաքային մշակույթի եւ ժամանցի կենտրոնում նորագիր ռամկավարների երդմնառության արարողությանը: Թվով 100-րդ ակումբը Քաղցրաշեն գյուղում բացվեց, որը հայտնի է որպես քաղաքականացված համայնք: Ակումբի ատենապետ ընտրվեց Գեղամ Խաչատրյանը:

Երդմնառության արարողությունից առաջ Հայկաշեն Ուզունյանը ներկայացրեց Ռամկավար Ազատական կուսակցության անցած ուղին, հիմնարար գաղափարներն ու այն գործերը, որոնք դարձել են կուսակցության պատմությունը: Ըստ պրն Ուզունյանի, ՌԱԿ պատմությունը միայն լավ գործերի պատմություն է, եւ յուրաքանչյուր նորագիր հպարտ պիտի լինի նման կուսակցության շարքերն անցնելու համար: Պիտի նաեւ պատասխանատու լինի, քանի որ կուսակցության պատմությունը նաեւ պարտավորեցնող է:

Նորագիր ռամկավարների ուխտն ընթերցեց ՌԱԿ նախագահը՝ երդվելով բոլոր ներկաների հետ:

Հետաքրքիր էր 82-ամյա ռամկավարի համոզմունքը, որը 68 տարի ՌԱԿ անդամ լինելով, բազմիցս առիթներ է ունեցել եւ ասելու, եւ լսելու այդ երդումը, սակայն արտասուքն աչքերում արտասանեց ողջ ուխտը:

Ա. Հ.

Երեխաների իրավունքները ոտնահարող եռովայականն արդարացվել է

Երեկ ՀՀ նախագահին առընթեր մարդու իրավունքների հարցերի հանձնաժողովն իր նիստի օրակարգում, այլ հարցերի շարքում, ուներ նաեւ մի նախագիծ՝ «Ազգի» ընթերցողներին հայտնի եռովայական երեց Լյովա Մարգարյանի դատավարության վերաբերյալ: Նախագծում, մասնավորապես, նշվում է. «ՀՀ դատաիրավական համակարգը, փաստորեն, անընդունակ է գտնվել քննարկվող գործով պաշտպանելու տուժած երեխաների իրավունքները, իսկ այդ իրավունքները ոտնահարող անձն արդարացվել է դատական համակարգի կողմից (բոլոր երեք ատյաններում)»:

Նախագծում նշվում են մի շարք կետեր, որոնցում բերվում են կոնկրետ դրույթներ (երեխաների իրավունքների) որոնք, սակայն, խախտվել են եռովայական երեցի կողմից՝ չարժանանալով ոչ մի գնահատականի:

Հանձնաժողովը, ուսումնասիրելով Լյովա Մարգարյանի գործի ընթացքն ու արդյունքները եւ արձանագրելով երեխայի իրավունքների խախտման որոշ դեպքեր, ըստ նախագծի, դիմում է ՀՀ գլխավոր դատախազին, արդարադատության նախարարին եւ դատարանների նախագահների խորհրդի նախագահին: Հանձնաժողովը վստահություն է հայտնում, որ դատաիրավական համակարգի կողմից այս գործի «քննարկման արդյունքում կայացված եզրակացությունները կծառայեն ՀՀ մարդու իրավունքների եւ ազատությունների պաշտպանությանն ուղղված երաշխիքների հետագա կատարելագործմանը»:

Հանձնաժողովի անդամները, քննարկումներից հետո, որոշեցին ոչ թե դիմել դատաիրավական համակարգին, այլ հանդես գալ հայտարարությամբ՝ հարցին ավելի մեծ հնչեղություն տալու եւ ասվածը որպես մեղադրանք չներկայացնելու համար:

Այսպիսով, նաեւ այս հանձնաժողովի մակարդակով փաստվում է, որ եռովայական երեցին արդարացնելու հիմքերն արդարացի չէին: Եվ եթե հարկ է Եվրամիության անդամակցող պետության ներսում ապահովել խղճի ազատություն, առավել քան հարկ է պաշտպանել երեխաների իրավունքները, որպեսզի երբեւէ նրանք կարողանան խղճի ազատությամբ ընտրել իրենց ապագան:

Հուսանք, որ այս հայտարարությունն էլ չի բախվի «ազատականություն» եւ «ժողովրդավարություն» արժեւորող պետության արտաքին կաղապարներին:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Կենտրոնում առանց ջրի

ԵՐԵՎԱՆ, 2 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Գառնի-Երեւան» մայր ջրատարի վրա ծախսաչափերի տեղադրման աշխատանքների պատճառով մայիսի 3-ին, ժամը 10.00-ին կդադարեցվի մայրաքաղաքի Կենտրոն եւ Նուբարաշեն համայնքների ջրամատակարարումը: Ինչպես հայտնում են «Երեւանի ջրմուղ-կոյուղի» ՓԲԸ մամուլի գրասենյակից, նշված համայնքների ջրամատակարարումը մասամբ կվերականգնվի մայիսի 4-ի առավոտյան, իսկ նույն օրը երեկոյան ջուր կստանան բոլոր սպառողները:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս. 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգչային ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:

Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆԻՍՏ

Դպրոցներին՝ նորոգման գումար, աղետի գոտու բնակիչներին՝ արտոնություններ

Կառավարության նիստում քաղաքաշինության նախարար Դավիթ Լոքյանի ներկայացրած հարցերը վերաբերում էին դպրոցին եւ աղետի գոտուն: Այս երկու հարցերն էլ շատ կարեւոր համարելով, նախարարը նախ պատմեց դպրոցների հիմնանորոգման համալիր ծրագրի մասին: Այդ ծրագրի շրջանակներում ուսումնասիրվել է հանրապետության 1400 դպրոցների քաղաքաշինական վիճակը: Պարզվել է, որ դրանց գերակշռող մեծամասնությունը, կառուցված լինելով 1930-65 թթ., ներկայիս կրթական պահանջներին բավարարող պայմաններ չունեն: Միայն 120-130 դպրոցներ, որոնց զգալի մասն աղետի գոտում վերջին տարիներին կառուցվածներն են, համապատասխանում են այդ չափանիշներին: Փոխարենը մարզերում կային դպրոցներ, որոնք անգամ տանիք կամ ապակիներ չունեին: Հիմնականում այս դպրոցների այդ անհրաժեշտությունները բավարարելու համար 2002 թ. բյուջեից հատկացվել է 486 մլն դրամ: Այս գումարի շրջանակներում նախատեսվում է կառուցել նաեւ 4 դպրոց (ոչ աղետի գոտում): Իսկ ընդհանուր առմամբ 1400 դպրոցները «նորմալ վիճակի բերելու համար» անհրաժեշտ է 9 մլրդ դրամ: 2002-2006 թթ.-ի համար մշակված այդ ծրագրի միջոցները, ըստ Դավիթ Լոքյանի, պետք է ձեռք բերվեն դրամաշնորհների, վարկերի, նվիրատվությունների միջոցով: Դպրոցների շուրջ 65 տոկոսն այս կամ այն չափով նորոգման, իսկ 11 տոկոսը՝ սպորտային, հանդիսությունների սրահների եւ այլ անհրաժեշտ շինությունների կարիք ունեն: Որոշակի խնդիրներ պետք է լուծվեն նաեւ դպրոցների ծանրաբեռնվածության հետ կապված: Հայաստանի դպրոցներից 145-ը գերծանրաբեռնված է, իսկ 445-ը՝ գրեթե 50 տոկոսով թերծանրաբեռնված: Վերջիններիս առնչությամբ որոշվել է գիտության եւ կրթության նախարարությանը հանձնարարել առաջարկներ ներկայացնելու չօգտագործվող տարածքները կրթական նպատակներով օգտագործելու վերաբերյալ:

Քաղաքաշինության նախարարի ներկայացրած հաջորդ հարցն աղետի գոտու շուրջ 3000 ընտանիքներին էր վերաբերում: Դրանից մոտ 2000-ը Շիրակի, 1000-ը Լոռու մարզերից, 1994-98 թթ. Համաշխարհային բանկի վարկով բնակելիներ էին կառուցել եւ պարտավորություն ունեին 25 տարվա ընթացքում մարել այդ վարկի 25 տոկոսը: Կառավարությունը երեկ նրանց ազատեց այդ պարտավորությունից՝ Համաշխարհային բանկի համաձայնությամբ դրանք իր վրա վերցնելով: Գումարային առումով այդ թիվը 3,8 մլն դոլար է:

Աղետի գոտու բնակիչների սոցիալական հոգսերի թեթեւացման նպատակ էր հետապնդում նաեւ նոտարական գրանցման համար որոշ տուրքերից նրանց ազատելը: Խոսքը նոր բնակարան ստացողներին է վերաբերում, որոնց վճարումները գրանցման համար կազմում են 100-150 դոլար:

Կառավարության նիստին հաջորդած մամուլի ասուլիսի երկրորդ մասնակիցը պետական գույքի կառավարման նախարար Դավիթ Վարդանյանն էր, որը ներկայացրեց 2001-2003 թթ. սեփականաշնորհման ծրագրի կատարողականը, ավելի ճիշտ՝ 2001 թ. հաշվետվությունը: Ըստ նախարարի, անցյալ տարվանն էր ընկնում ծրագրում ընդգրկված ձեռնարկությունների մոտ 40 տոկոսը (300 ձեռնարկություն): Մասնավորեցվել է 231-ը, մուտքերը կազմել են 2,5 մլրդ դրամ: Այդ գումարն ուղղվել է աղետի գոտու վերականգնման աշխատանքներին: 2,5 մլրդ դրամից 2,1 մլրդ-ը համեմատաբար խոշոր, 400 մլն-ը փոքր եւ միջին, իսկ 14 մլն-ը անավարտ շինության օբյեկտներից ստացված գումարներն են:

Դավիթ Վարդանյանը նշեց, որ փոքր եւ միջին օբյեկտները հիմնականում էժան գներով սեփականաշնորհում են դրանց կոլեկտիվները: Խոշորների սեփականաշնորհումն իրականացվում է պարտավորությունների ամրագրմամբ, որոնք պետք է կատարի նոր սեփականատերը: Բերվեց նաեւ «Գյումրիապակու» օրինակը, որտեղ նոր սեփականատերը չի կարողացել կատարել այդ պարտավորությունները, եւ ձեռնարկությունը հետ վերցնելու հայցն այժմ գտնվում է դատարանում: Մեծ ձեռնարկությունների սեփականաշնորհման լուրջ խոչընդոտ նախարարը համարեց դրանց ունեցած պարտքերը: Այդուհանդերձ, նա թվարկեց անցյալ տարի սեփականաշնորհված մի շարք խոշոր օբյեկտներ՝ «Տրանզիստոր», «Ալմաստ», «Սապֆիր», «Արթիկտուֆ», Գյումրու մանվածքային ֆաբրիկա, «Աստրա» եւ այլն: Դավիթ Վարդանյանը հայտնեց նաեւ, որ անցյալ տարի սկսվել է առողջապահական հիմնարկների քիչ թե շատ զանգվածային սեփականաշնորհումը: Կոլեկտիվները ձեռք են բերել Միքայելյանի անվան վիրաբուժության ինստիտուտը, մոտ 10 պոլիկլինիկաներ, այդ գործընթացի մեջ է «Էրեբունի» կենտրոնը:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

«Փակված ես ավելի վտանգավոր եմ»

ՄԱԱ-ում հայտարարեց «Ա1+»-ի նախագահը

Մամուլի ազգային ակումբի «Հրատապ թեմա» ծրագրի շրջանակներում մայիսի 2-ին լրագրողները հանդիպեցին «Ա1+» հեռուստաընկերության նախագահ Մեսրոպ Մովսիսյանի եւ նույն հեռուստաընկերության «Հետգրություն» հաղորդաշարի հեղինակ Արամ Աբրահամյանի հետ: Թեման տնտեսական դատարանի մերժումից հետո ստեղծված իրավիճակն էր եւ «Ա1+»-ի հետագա քայլերը: ՄԱԱ-ի նախորդ հանդիպման ժամանակ Մովսիսյանը հայտարարեց, որ «Ա1+»-ը հարցը քաղաքականացնելու ցանկություն չունի, մինչդեռ ընդամենը վերջերս հեռուստաընկերության նախագահը նկատեց, որ ստիպում են հարցը իրավական ոլորտից տեղափոխել քաղաքական դաշտ: Ի՞նչ նկատի ունեք այդ հայտարարությունն անելով. այդ հարցով դիմեցինք Մովսիսյանին: Վերջինս նկատեց, որ լրացավ «Ա1+»-ի՝ արտոնագրից զրկվելու մեկ ամիսը, եւ այս ընթացքում, առանց հարցի քննարկման, մերժվեց «Ա1+»-ի հայցը, իսկ հիմնավորումներ ցայսօր չեն ներկայացվել: Հեռուստաընկերությունը դիմելու է վճռաբեկ դատարան, թեպետ համոզված է, որ այնտեղ եւս հայցը մերժվելու է: Բացի այդ: Կենտրոն-Նորք-Մարաշի 1-ին ատյանի դատարան է ներկայացվել «Ա1+»-ի կողմից եւս 2 հայց՝ Հանրապետական հեռուստացանց ՓԲԸ-ի եւ ազգային հանձնաժողովի նախագահ Գր. Ամալյանի դեմ՝ «Ա1+»-ին «1» միավոր տալու համար: 1-ին հայցով, ընդդեմ ՀՀՓԲԸ-ի, հաղորդակը ապօրինի անջատելու քայլն է վիճարկվում, իսկ 2-րդ հայցի պատճառը ՄԱԱ-ի հյուրն այսպես ձեւակերպեց. «Մենք թույլ չենք տա, որ որեւէ չինովնիկ որեւէ ձեւով անպատվի եւ նվաստացնի մի կոլեկտիվի, որը սիրված է ժողովրդի կողմից, եւ ես դա համարում եմ ապտակ կոլեկտիվին: Դրա համար պատասխան պետք է տան»: Աբրահամյանը նկատեց. «Եթե մենք ապրում ենք պետությունում, այլ ոչ թե վայրի ցեղ ենք, ապա ցանկացած հարցում պետք է լինի իրավական մոտեցում, ոչ իրավականը ապստամբությունն է, տեռորը, հեղափոխությունը: Եթե Մեսրոպ Մովսիսյանը եւ ես որոշեինք մի-մի հաղորդակ վերցնել եւ զավթել, դա կլիներ ոչ իրավական. այդ ճանապարհը մենք մերժում ենք, եւ ուզում ենք, որ պետությունը պաշտոնապես թույլատրի, որ մենք աշխատենք»: Խնդիրը, ըստ Աբրահամյանի, «տեղափոխվում է քաղաքական դաշտ, քանի որ եւ ազգային հանձնաժողովը, եւ Տավարացյանը գործում էին նախագահի հրահանգով եւ ճնշմամբ, ապա, բնականաբար, «Ա1+»-ին եթերազրկելու որոշումը քաղաքական էր եւ ուղղված է ազատ խոսքի տարածման, բազմակարծության դեմ, ինչը պետք է իշխանություններին նախընտրական այս տարում»: Մովսիսյանը ավելացրեց, որ եթե անգամ քաղաքական խնդիր է, ապա քրեական տարր չկա քաղաքականությամբ զբաղվելու մեջ. «Ինչո՞ւ են համարում, որ ընդդիմությունը երկրի թշնամին է, պիտակավորում, թե «Ա1+»-ը ընդդիմադիր հեռուստաընկերություն է: Նախ ընդդիմադիր չէ, բայց եթե անգամ այդպիսին է, դրանից մենք չենք դառնում թշնամի»: Ըստ ՄԱԱ-ի հյուրի՝ դա նշանակում է «ամեն ինչի վերաբերվել ցինիզմով, եւ մենք դա հանդուրժում ենք»: «Մենք դոնքիշոտներ չենք, մենք կոնկրետ պատերազմ ենք մղում եւ մինչեւ վերջ գնալու ենք ցինիզմի դեմ: Ամալյանը իր ցինիզմով ապացուցեց, որ կատարող է եւ չի կարող լինել հանձնաժողովի նախագահ, եւ ընդհանրապես նման մարդիկ չպետք է մոտ գան մամուլին, հեռուստատեսությանը եւ ռադիոյին»: Ամալյանի դեմ ուղղված հայցը ձեւակերպված է այսպես՝ «հանձնաժողովի նիստը ապօրինի կազմակերպելու եւ անցկացնելու համար»: «Ա1+»-ի նախագահը նշեց, որ Ամալյանը մոտեցել է Մեսրոպ Մովսիսյանին եւ ասել. «Ես քեզ մորթելու եմ»՝ դրանով իսկ հարվածն իր վրա վերցնելով:

Իշխանությունների գերխնդիրը, ըստ Մովսիսյանի, հետեւյալն է՝ հեռուստաընկերությունը չպետք է մասնակցի առաջիկա ընտրություններին: Մովսիսյանը ցավ հայտնեց, որ լրագրողական դաշտը պառակտվեց՝ բաժանվելով երկու մասի. «Կյանքը շարունակվում է, նախագահներն ու նախարարները գալիս-գնում են, բայց մենք մնում ենք»:

Լրագրողների հարցերին պատասխանելիս Մովսիսյանը նշեց, որ այս ընթացքում եղել են մի շարք հանդիպումներ, զրույցներ, առաջարկներ իշխանությունների կողմից, բայց քանի որ դրանք եղել են կոնֆիդենցիալ, ապա գերադասեց չբացել փակագծերը, միայն նշեց, որ առաջարկներն արվել են բոլոր մակարդակների իշխանությունների կողմից: Այնուամենայնիվ, ըստ Մովսիսյանի, «այս պայքարը «Ա1+»-ի համար չէ միայն, սա պայքար է ցինիզմի դեմ»:

Եթե վճռաբեկը մերժի, ապա «Ա1+»-ը դիմելու է Եվրոպական դատարան. «Ես այսպես՝ փակված, ավելի վտանգավոր եմ», «դու ինձ ուզում ես ավելի թշնամի սարքել, ես չեմ ուզում լինել ոչ սպիտակ ագռավ եւ ոչ էլ ագռավ ընդհանրապես», ընդգծեց «Ա1+»-ի նախագահը:

ՆԱՐԻՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Որոշ հարցերի՝ անորոշ պատասխաններ

Մնացյալին՝ չկա պատասխան

«Հոկտեմբերի 27»-ի գործով դատավարությունը երեկ շարունակվեց փաստաբան Աշոտ Սարգսյանի՝ ամբաստանյալ Համլետ Ստեփանյանին ուղղված հարցերով:

Այն հարցերին, թե Նաիրի Հունանյանից կամ մյուսներից Հ. Ստեփանյանն արդյոք վախի զգացում ունի՞ կամ էլ ազդեցություն կա՞ նրա վրա, ամբաստանյալը չպատասխանեց: Իր նկատմամբ կիրառված բռնությունների կապակցությամբ հարց եղավ, թե ինչպե՞ս է, որ 3 մեկուսարաններից եւ ոչ մեկում ոչ մի տվյալ չկա Հ. Ստեփանյանի վնասվածքների առկայության մասին: Մինչդեռ նույն Հ. Ստեփանյանը պնդում է, որ իրեն ծեծել են գազանաբար: Այս հարցին նա պատասխանեց, նշելով, որ եթե ինչ-որ բան էլ գրվել է իր վնասվածքների վերաբերյալ, ապա դա հետագայում պատռվել-դեն է նետվել: Իսկ ծեծի հետքերը, ըստ Հ. Ստեփանյանի, իր վրա զգալի էին, ծեծում էին ռետինե մահակներով այնքան, որ չէր կարողանում անգամ քայլել:

Այս հարցերի ընթացքում փաստաբան Մ. Ջանոյանին թվաց, թե ամբաստանյալը քթի տակ ինչ-որ բան է ասում, հավանաբար՝ հայհոյում: Հ. Ստեփանյանն ասաց, որ ինքը ոչ մեկին էլ չի հայհոյում:

Հետագա հարցերին ամբաստանյալը պատասխանեց, որ ինքը լսել է բոլոր ցուցմունքները, եւ թե նրանցից ով եւ ինչ է ասել իրեն՝ չի հետաքրքրում:

Մեղադրող կողմի այն հարցը, թե 1999 թ. հոկտեմբերի 27-ի իրադարձությունների դինամիկան նշանակո՞ւմ է արդյոք, որ ամբաստանյալը գործել է որոշակի պայմանավորվածությունների շրջանակներում, արժանացավ Հ. Ստեփանյանի պաշտպանի առարկությանը: Մինչդեռ ինքը՝ Հ. Ստեփանյանը հայտնեց. «Ես ուշադիր լսում եմ, ուզում եք միանգամից 3 հարց տվեք, ես կպատասխանեմ»:

Եվ պատասխանեց. «Նրանք իրար հետ ինչ են պայմանավորվել, ես տեղյակ չեմ եղել: Ես Դ. Բեջանյանի հետ նռնակները վաճառելու պայմանավորվածություն եմ ունեցել: Արդեն հոկտեմբերի 27-ին մեքենայում զենք տեսնելով՝ մտածել եմ, որ դա էլ է վաճառքի համար»: Այն հարցին, թե մի՞թե զենքի վաճառքն ԱԺ-ում էր կատարվելու, ամբաստանյալը պատասխանեց, թե այդպես մտածել է մինչեւ Բեջանյանի ԱԺ մտնելը:

Եվ քանի որ ամբաստանյալը մինչ այդ հատուկ նշում էր բռնությունների մասին, մեղադրողը հարցրեց, թե այդ բռնությունների առնչությամբ որեւէ հայտարարություն արե՞լ է արդյոք Հ. Ստեփանյանը: Վերջինս պատասխանեց, որ նման հայտարարությամբ 2000 թ. հոկտեմբերի 2-ին դիմել է զինդատախազություն, բայց ինչ է գրել՝ ամբաստանյալը չասաց: Սակայն նա խոստացավ, որ հակասությունների մասով հարցերից առաջ ինքն այդ մասին «մի քիչ» կխոսի:

Երեկվա նիստի ընթացքում հարցերին չպատասխանելն, ընդհանուր առմամբ, Հ. Ստեփանյանը բացատրեց այսպես. «Ամեն ինչ ինձանից շատ լավ գիտեք: Ես չեմ պատասխանում, եւ ոչ մեկից չեմ վախենում, մանավանդ անծանոթ մարդկանցից: Ես նրանց (մնացյալ ամբաստանյալների- Ա. Հ.) դեմքը մինչ դատարան չեմ տեսել»:

Բացարձակապես անհասկանալի է, թե ինչու հարցերին չի ցանկանում պատասխանել Համլետ Ստեփանյանը, որի մասնակցությունը 1999 թ. հոկտեմբերի 27-ի իրադարձություններում եղել է ամենապասիվը: Թերեւս հասկանալի լինի, եթե այս մարտավարությունն իր հիմքում հստակ երաշխիքներ ունենա:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հայաստանում մամուլն ազատ է, անպատասխանատու եւ ո՛չ անկախ

Սկիզբը էջ 1

Ե՛վ նախկին, ե՛ւ ներկա իշխանությունները մամուլի հանդեպ դրական վերաբերմունքով աչքի չեն ընկել: Իմ խնդիրը չեմ համարում ներկա իշխանություններին պաշտպանելը, սակայն անազնվագույն կլիներ Տեր-Պետրոսյանին եւ Քոչարյանին միեւնույն հարթության վրա դնելը: Վերջինս մամուլի, լրատվամիջոցի հանդեպ անհամեմատ հանդուրժող է, քան Տեր-Պետրոսյանը, որը բռնի ուժով թերթեր փակելուց զատ լրագրողի հանդեպ ուներ ընդգծված արհամարհանք: Եթե նախկին իշխանությունները լրագրողների, լրատվամիջոցների հանդեպ հաշվեհարդար էին տեսնում բիրտ միջոցներ գործադրելով՝ լրագրողներ ծեծել, խմբագրություններ հրկիզել, ի վերջո՝ ապօրինաբար թերթ կամ հեռուստածրագիր փակել, ապա ներկաներն առաջնորդվում են «օրենքի գործադրմամբ»:

Լրատվամիջոցների հանդեպ իշխանությունների ոչ բարյացակամ վերաբերմունքից տուժում ենք մենք՝ սովորական լրագրողներս: Պայմանականորեն այսօրվա լրագրողներն ակամա հայտնվել են բարիկադի հակադիր կողմերում՝ ստանալով «իշխանամետի» եւ «ընդդիմադիրի» պիտակները: Իշխանություն-ընդդիմություն պայքարը ոլորապտույտի մեջ է քաշել հայաստանյան լրատվական ողջ դաշտը՝ զրկելով պրոֆեսիոնալ առումով առաջնային պահանջից՝ անկախ մտածելու հնարավորությունից: Լրատվամիջոցներն, անշուշտ, ազատ են, այնքան ազատ, որ դա վերածվում է անպատասխանատվության:

Հայաստանյան մի շարք լրատվամիջոցներ մայիսի 3-ը՝ մամուլի ազատության միջազգային օրը, նշում են բողոքի միջոցառումներով՝ հանրահավաք, երթ, «Մամուլի թշնամի» տիտղոսի հանձնում: Այս ամենի մեջ ավելի շատ են ցուցարարությունը, մամուլի պաշտպանի նմանակումը, քան բուն խնդիրը՝ լրագրողների պաշտպանությունը, խոսքի ազատությունը: Քանի դեռ Հայաստանում չկա լրագրողական համերաշխություն, սեփական իրավունքները միասնաբար պաշտպանելու պատրաստակամություն, ցանկացած նման միջոցառում դիտվելու է զուտ քաղաքական, անգամ՝ կուսակցական նախաձեռնություն:

Ի ԼՈՒՐ ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐԻ

Մամուլի ազգային ակումբը լրագրողներին հրավիրում է ճեպազրույցի, որի ընթացքում ներկայացվելու են «Մամուլի բարեկամ» եւ «Մամուլի թշնամի» առաջին մրցույթի արդյունքները: Ճեպազրույցը կկայանա այսօր՝ մայիսի 3-ին, ժամը 12:30-ին ՄԱԱ-ում:

ՄԱՄՈՒԼԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿՈՒՄԲ

Հակակոռուպցիոն

Միայն սեմինարներով կոռուպցիան չի ճկվի

Սեմինարները, կոնֆերանսները (հատկապես հանգստավայրերում) կարեւոր են: Ուրվագծվում են կոռուպցիայի դեմ պայքարի ուղիները (ինչպես նաեւ հիմնավորվում գրանտների փոխանցումները): Բայց անհրաժեշտ է կոնկրետ պայքար կոնկրետ գործերով: Ընդդիմություն կոչվող ներուժը ողջ ուշադրությունը սեւեռել է միայն իշխանության վերին բուրգի հարազատական, մերձական կապերին: Իսկ միջին օղակների կապերը անտե՞ր են եւ ո՞չ կոռումպացված:

Ներկայացվող հարցը չի տեղավորվում ժամանակակից մամուլի «սեւ-սպիտակ» ավանդույթների մեջ: Խնդրո առարկան կապ չունի նախագահի, վարչապետի կամ որեւէ նախարարի հետ: Ճիշտ է, հրապարակումը ցնցող դարձնելու համար կարելի էր օգտագործել՝ «նախարարներից (ավելի տպավորիչ լինելու համար՝ ուժային) մեկի հովանավորյալն է»:

Ինչեւէ: 1995 թ. տարեմուտին՝ դեկտեմբերի 29-ին, երբ մարդիկ տենդագին վազվզում էին Ամանորի լոբու, մանդարինի, ընկույզի հետեւից, Երեւանի քաղխորհրդի գործադիր կոմիտեի որոշմամբ, որպես Ձմեռ պապի տոպրակ, օղակաձեւ զբոսայգու՝ Նալբանդյան փողոցից մինչեւ Գետառ ընկած տարածքը վարձակալությամբ տրամադրվել է Բյուրեղավան քաղաքի «Ֆլամինգո» ՍՊԸ-ին: Փոխադարձ պայմանները ֆանտաստիկ են. «Ֆլամինգոն» պարտավորվում է տրամադրված տարածքը (որոշման մեջ «մոռացել» են նշել տարածքի մակերեսը) համապատասխանեցնել հանգստի եւ զբոսանքի միջազգային (՞) ստանդարտներին, ցուցադրել հազվագյուտ թռչունների հավաքածու: Որոշման մեջ «մոռացվել» է նաեւ նշել, թե ո՞ր թռչուններն են արժանանալու հազվագյուտի բախտին:

Պայմանագրում հիմնավորված չէ, թե ինչով կտնահարվեր «հազվագյուտ» թռչունների արժանապատվությունը, եթե ցուցադրվեին ընդամենը երկու կմ հեռավորության վրա գտնվող հարազատ կենդանաբանական այգում: Միջազգային ստանդարտներին համապատասխան հանգստի եւ զբոսանքի այգի ստեղծելու իղձն այնքան հզոր է եղել, որ «Ֆլամինգոյին» շնորհվել են գերարտոնյալ պայմաններ՝ «Վարձատուն 25 (՞) տարի ժամկետով վարձակալին է տրամադրում տարածքն ամբողջությամբ, շինություններով հանդերձ (թե քանի շինություն, ինչ մակերեսով, ինչ վիճակում՝ չկա նաեւ պայմանագրում), առաջին երեք տարիներին վարձակալն ազատվում է վարձավճարից, վարձակալն իրավասու է վարձակալված տարածքի ՈՐՈՇ մասը ենթավարձակալության հանձնել»: «Անորոշ» մակերեսով տարածքի վարձակալության տարեկան վճարը սահմանվել է 500 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ: Նախապես հայտնենք, որ այդ տարածքը 12000 քմ է եւ վարձակալին արտոնված էր մասը մասին չխփելով, այդ տարածքը միայն ԵՆԹԱՎԱՐՁԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ հանձնելով հսկայական շահույթ ստանալ:

Նախագահի «Քաղաքապետարանը փողի վրա նստած փող է ուզում» արտահայտությունը չգիտես ինչու տարակուսանքով ընդունվեց: Իհարկե, եթե նման պայմանագրեր կնքվեն, եթե բոլորը, ովքեր պարտավոր են հսկել, ստուգել, գանձել, այդ (եւ մյուս) տարածքներին նայեն հաճախորդի աչքերով, կարելի էր չհամաձայնել նախագահի հետ: Գործկոմը մեծահոգաբար որոշում էր կայացրել, «մոռանալով», որ միջազգային ստանդարտներին համապատասխան բարեփոխումներ կատարելու համար վարձակալը տեղական ստանդարտների նախագիծ էլ չէր ներկայացրել:

Կայծակնային արագությամբ պայմանագիր է կնքվել եւ կայծակնային արագությամբ էլ հունվարի 19-ին հաստատվել գործկոմի որոշմամբ:

Փոխվել են քաղաքապետները, «Ֆլամինգոյի» ֆանտաստիկ պայմանները անփոփոխ են մնացել: Նման գերարտոնյալ վիճակի ֆոնի վրա սադիստական է թվում մյուս ծայրահեղությունը. Նույն 1995 թ. Երքաղգործկոմը որոշում է ընդունել «Ռուզաննա եւ Կարեն» ՍՊԸ-ին պաղպաղակ վաճառելու համար 8,75 քմ մակերեսով տաղավար կառուցելու մասին: Քաղաքացին հսկայական քարերից մաքրել է հողատարածքը, «միջազգային ստանդարտներին» համապատասխանեցրել այդ տեղում գտնվող հասարակական զուգարանի տարածքը... Ցնցող, սրտաճմլիկ «բայց»-երը շատ են: Բյուրեղավանի մի ընկերության հողատարածք է հատկացվում 25 տարով, իսկ նույն տարածքի հարեւանությամբ գտնվող մեկ այլ ընկերության՝ 1 տարով, յուրաքանչյուր տարի պայմանագիրը թարմացնելու պայմանով: Այսինքն համեստ բիզնեսը դրել են ստրկական վիճակում՝ հաջորդ տարի պայմանագիրը չթարմացնելու, փոքր բիզնեսը միջինի չհասցնելու եւ սեզոնային մնալու իրական վտանգի մեջ: Մեկին հատկացվում է անսահման տարածք, մեկ հեկտարից ավելի, իսկ մյուսին՝ ընդամենը «շնչելու» ոտնատեղ: Մեկը կարող է իր անծայրածիր տարածքից ենթավարձակալության տալ, մյուսը հույս չունի, որ իրեն հատկացված 8,75 քմ տարածքը կարող է օգտագործել հաջորդ տարի: Եվ ամենազարմանալին՝ մեկն առաջին երեք տարիներին ազատվում է վարձավճարից եւ հաջորդ 22 տարվա ընթացքում այդ հսկայական տարածքի ու պետական շինությունների օգտագործման համար տարեկան վճարելու է ընդամենը 500 ԱՄՆ դոլար, մյուսը՝ 40 անգամ պակաս մակերեսի համար վճարելու է գրեթե նույն գումարը:

Ախորժակն ուտելիս է բացվում: Եվ «Ֆլամինգոյի» տնօրեն Համլետ Մարտիրոսյանը դիմում է անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի Կենտրոն տարածքային ստորաբաժանում՝ գրանցելու «Կանաչապատման» հետ կնքած վարձակալության պայմանագիրը եւ ճանաչել իր սեփականության իրավունքը վարձակալած տարածքում շինությունների նկատմամբ: Կադաստրը ոչ առանց հիմքերի մերժել է: «Ֆլամինգոն» դիմել է դատարան: Դժվար է ասել, թե ինչ տրամադրությամբ է ընդունվել հայցադիմումը, բայց վստահորեն կարելի է ասել եւ պնդել, որ Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանը (դատավոր Ժորա Վարդանյան) բարձր տրամադրությամբ է վճիռ կայացրել: Նա, նախ, վճռականորեն փաստել է՝ «վարձակալի կողմից ԲԱՐԵԽՂՃՈՐԵՆ (՞) կատարվել են պայմանագրով ստանձնած պարտականությունները»: Դժվար է ասել, թե ինչպիսին են քաղաքացի Ժորա Վարդանյանի պատկերացումները հանգստի եւ զբոսայգու միջազգային ստանդարտների մասին: Որպես այդ այգում «մշտապես հանգստացողի» հայտնեմ, որ այդ միջազգային ստանդարտները (ըստ զբոսայգու իրական վիճակի) ոչնչով չեն տարբերվում Աշտարակի, Ապարանի, Գորիսի զբոսայգիներից:

Հավատալով իր հայտնաբերած «բարեխղճորեն»-ին՝ դատարանը որոշել է անմնացորդ բավարարել հայցապահանջը՝ «ճանաչել Համլետ (ի դեպ, գործկոմի որոշման մեջ Համլետ է) Մարտիրոսյանի (երեւի ճիշտ կլիներ՝ ՍՊԸ-ի) սեփականության իրավունքը հողատարածքի վրա կառուցված 256 քմ մակերեսով սրճարանի, 64 քմ զուգարանի, 34 քմ խոհանոցի նկատմամբ: Դատարանը միաժամանակ պարտավորեցրել է պետական կադաստրին՝ գրանցել «Կանաչապատման» վարչության եւ «Ֆլամինգոյի» միջեւ կնքված 1,18 հա հողատարածքի վարձակալության պայմանագիրը:

Մի քանի հիմնավոր կասկածներ, որոնք ծագում են մանրախնդիր ընթերցողի մեջ վճիռն ընթերցելիս:

Քննչական աշխատանքի (եւ արդեն դատավորի) մեծ փորձ ունեցող Ժորա Վարդանյանը ինչպե՞ս է կարողացել չնկատել իր իսկ կազմած վճռի մեջ ցցված հետեւյալ հարցական-գերանները:

Սեփականության իրավունքը ճանաչելիս հարկ չէ՞ր մի փոքրիկ ծանուցագիր ուղարկել եւ դատարան հրավիրել 12000 քմ հողատարածքի եւ դրա վրա եղած շինությունների նկատմամբ «ինչ-որ» իրավունքներ ունեցող մարմնին՝ Երեւանի քաղաքապետարանին: Դատարանը կարողացել է «աննկատ» շրջանցել այն փաստարկները, որոնց հիման վրա կադաստրը մերժել է «Ֆլամինգոյին»: Այսպես, մերժման հիմքերից մեկը իրավամբ համարվել է վարձակալության հանձնած տարածքի չափերի բացակայությունը: Դատարանը հարկ չի համարել պարզել. վճռում երեք տեղ նշված է 1,2 հա, երկու տեղ՝ 1,18 հա: «Ֆլամինգոյի» եւ նրա պահանջը օրինականացնող դատարանի համար այդ «չնչին» տարբերությունը՝ 0,02 հա, աննկատ է մնացել: Արժե հիշատակել, որ դա 200 քմ է, այսինքն՝ 23 անգամ ավելի է «Ռուզաննա եւ Կարեն» ՍՊԸ-ին հատկացրած պաղպաղակի տաղավարի մակերեսից: «Կանաչապատում» ՓԲԸ-ի մարտնչող հոգացավությունը անքուն գիշերներ է անցկացրել «Ռուզաննա եւ Կարեն» ՍՊԸ-ին տարածքից վտարելու հայցապահանջ ձեւակերպելու վրա (դատարանը, համոզված ենք, կպարզի, թե նա պատշա՞ճ հայցվոր է): Իսկ «Ֆլամինգոյին» տարածք հատկացնելու պայմանագիրը «թարմացնելու», այդ տարածքում շինությունների նկատմամբ սեփականության իրավունքը ճանաչելու մասին դատարանի ոչ շատ հիմնավորված վճիռը բողոքարկելու փորձ չի արել: Ինչո՞ւ: Անուղղակիորեն կադաստրին մեղադրելով քաշքուկ ստեղծելու մեջ, եւ վճռի մեկ քառորդն էլ նվիրելով նույն միտքը (կադաստրի մերժելու պատճառաբանությունը) կրկնելուն, դատարանը զարմանք է արտահայտել, թե ինչու կադաստրը խուսափել է նկատել «Կանաչապատում» ՓԲԸ-ի 05.09.2001 թ. տեղեկանքը (՞), որտեղ «ՀՍՏԱԿ նշված է, որ Երքաղգործկոմի որոշմամբ «Ֆլամինգոյին» հատկացված հատվածը կազմում է 1,2 հա»: Եթե դատարանը «աչքերը փակ» անմնացորդ հավատացել է ոչ իրավասու մարմնի ինչ-որ տեղեկանքի տեղեկատվությանը (այն սեփականատիրոջ իրավական ակտ չի կարող համարվել), ապա ինչո՞ւ վճռի եզրափակիչ մասում առանց որեւէ հիմքի, ապացույցի, տեղեկանքում նշված 1,2 հա-ը պակասեցրել է 200 քմ-ով: Իսկ հայցվորն էլ չի բողոքարկել այդ «ահռելի» ապօրինությունը: Տեղին էր կադաստրի ղեկավարներից մեկի արած խոսքը՝ եթե «Կանաչապատում» ՓԲԸ-ի տեղեկանքում նշված լիներ նաեւ Երեւան, Իսրայելյան 41 հասցեն (այն դատարանի շենքը, որտեղ որպես դատարանի նախագահ է աշխատում Ժորա Վարդանյանը), էլի՞ կբավարարեր հայցը՝ առանց հետազոտելու ընդամենը հինգ կետից բաղկացած որոշումը: Եվ դատարանի շե՞նքն էլ կհանձներ հայցվորին որպես սեփականություն: Դատարանը չգիտես ինչու շրջանցել է նաեւ վճռում մի քանի անգամ հիշատակված «կարգավիճակը չորոշված շինությունները»: Կանգ չառնելով վճռի մյուս մեծ ու փոքր կնճիռների վրա (պատասխանողի կամ դատախազության «հացը չկտրելու» մարդասիրական մղումներով), փաստենք, որ գործկոմը թույլատրել է կառուցել միայն ժամանակավոր օբյեկտներ եւ, ինչպես երեւում է պայմանագրից, վարձակալության տված տարածքի եւ շինությունների նկատմամբ վարձակալին սեփականության իրավունք չի վերապահվում, իսկ «զուգարանի վերականգնումը եւ այն մշտապես սանիտարական նորմերին համապատասխան վիճակում պահելը» վարձակալի պայմանագրային պարտականությունն է եղել (կետ 2.24):

Դատարանը կարողացել է չիմանալ ՀՀ վարչապետի 22.08.1997 թ. թիվ 396 որոշման մասին: Իսկ այդ որոշմամբ (ի դեպ, առաջարկության հեղինակը Երեւանի քաղաքապետարանն է) հանձնարարվել է «միջոցներ ձեռնարկել օրենքով սահմանված կարգով վաղաժամկետ լուծել» նաեւ «Ֆլամինգոյին» վարձակալության հատկացրած տարածքի պայմանագիրը:

Վարչապետի որոշումը հուսալիորեն պահվում է արխիվներում: Եթե վարչապետը հեռացվեր պաշտոնից, թերեւս այդ որոշումը արխիվի փոշուն հանձնելու պատճառն ընկալելի կլիներ: Բայց եթե վարչապետն ընտրվում է նախագահի... Միակ պատասխանողը՝ կադաստրը, հասկանալի պատճառներով չի բողոքարկել վճիռը (չնայած արժեր մաքրվել քաշքուկ ստեղծելու մեղադրանքից եւ դրանից ծագող «ինչուներից»):

Իսկ «Կանաչապատում» ՓԲԸ-ն, Երեւանի քաղաքապետարանը մտահոգ չե՞ն ՀՀ վարչապետի որոշման, դրա անտեսման պատճառները պարզելով, կորցրած հսկայական տարածքը եւ շինությունները (թեկուզ դատարանի աջակցությամբ) վերականգնելով:

Թե՞ կբողոքարկեն այդ վճիռը՝ չսպասելով դատախազության արձագանքին (համոզված ենք, պետական շահը պաշտպանելու նպատակով դատախազությունը կբողոքարկի ոչ շատ հիմնավորված վճիռը): Կա վարչապետի՝ թղթի վրա մնացած որոշումը, ծագել են (եւ կան) բազմաթիվ հիմնավոր փաստարկներ եւ փաստեր, կասկածներ: Հարկ է հանձնաժողովով պարզել, թե իրականում այդ տարածքում ինչ շինություններ կան, դրանց կարգավիճակը, հարկերի, տուրքերի վճարումները եւ մնացած բազմաթիվ անպատասխան հարցեր:

ՊՈՒՐՑԿԱՆ ՍԵՐՈԲՅԱՆ,
«Օգոստոսի 23, ազգային դաշինք» իրավապաշտպան միության նախագահ

ԵՐԵՎՈՒՅԹԸ

Նախ ճանաչենք կոռուպցիան, ապա պայքարենք դրա դեմ

Երբ գիտես տեսականորեն, որ ապրում ես կոռումպացված երկրում, ուր ամեն հարցում դիմում են դրամի զորությանը, չես կարող հստակ պատկերացնել նման հիվանդությամբ վարակված «օրգանիզմի» իրական վիճակը: Իսկ երբ առօրյա կյանքում անգամ հանդիպում ես կոռուպցիայի նշանակալի դրսեւորումների, մնում է տարակուսել, թե ինչպես ազատվել նման երեւույթից:

Ազատվելու տարբերակը հաստատ այն չէ, ինչ փորձում են անել քաղաքական ուժերը՝ շահարկելով կոռուպցիայի դեմ պայքարելու հայտարարությունները, բայց ոչ բուն պայքարի թեման: Իհարկե, յուրաքանչյուրին էլ հարմար կլինի քաղաքական միավորներ վաստակել՝ միայն խոսելով կոռուպցիայի մասին: Սակայն հասարակությանն ու պետությանը, ըստ էության, ոչ մի օգուտ չկա նման բարձրաձայնումներից:

Կոռուպցիայի դեմ հնարավոր է պայքարել միայն արմատական միջոցներով եւ այնպիսի հետեւողականությամբ, ինչպիսին հարկ է ցուցաբերել նման համատարած երեւույթի նվազեցման, ոչնչացման համար:

Աշխարհի ամենաժողովրդավարական երկրներն անգամ ունեն կոռուպցիայի դեմ պայքարի խնդիր, ընդ որում կոռուպցիայի ոչ այնքան չնչին «շրջանակներով», ինչպես պատկերացնում ենք: Մեզ լիուլի բավարար են մեզանում ամենուր հանդիպող օրինակները:

Հակակոռուպցիոն պայքարը թերեւս հարկ է սկսել կոռուպցիայի հավերժության համար բավարար հիմք հանդիսացող զուտ մարդկային մտածելակերպից:

Ինչո՞ւ, օրինականի փոխարեն, նախընտրում ենք կոռուպցիոն ճանապարհը: Պատասխանը հստակ է. օրինական ճանապարհը ոչ մի տեղ չի բերի: Եվ դա այնքան ժամանակ, քանի դեռ անօրինությունն ակնհայտորեն ձեռնտու է օրենսդրական իշխանությունից: Կոռուպցիան շատ ավելի լայն հասկացություն է, քան մենք հաճախ պատկերացնում ենք: Հաճախ է նույնացվում կաշառակերության հետ, որը երեւույթի մի դրսեւորումն է միայն:

Կոռուպցիա է նաեւ համատարած հովանավորչությունը, պաշտոնական դիրքի չարաշահումը, անօրինական գումարների ներդրումը, «մանրմունր» հարցերում անգամ մի քանի հարյուր դրամի «վճարումը», շատ այլ գործողություններ: Եվ այս ամենի դեմ պետք է միասնական պայքար: Այլապես աղքատությունն ու տնտեսության թվացյալ աճը, գործազրկության բարձր մակարդակն ու սարսափելի ցածր կենսամակարդակը, փոշիացող վարկերն ու անօրինական վարկավորումները հավետ կմնան որպես «պետականություն կերտող եւ ազատականացող» Հայաստանի իրականության բնութագրիչներ: Իհարկե, ակնհայտ է նաեւ, որ մեր իրականությունը կմնա այնպիսին, ինչպիսին կա, քանի դեռ յուրաքանչյուրը չի զբաղվել իր գործով՝ անելով լավագույնս:

Գուցե սա իրատեսական չէ, բայց ինչպես փոփոխել ներկա վիճակը, երբ ո՛չ նորմալ օրենսդրություն կա, ո՛չ արդարադատ դատարան: Ստացվում է, որ յուրաքանչյուրը պետք է ինքը «լուծի» իր հարցերը: Եվ ահա, խնդրեմ, կոռուպցիայի օգնությամբ կարողանում ես հասնել նպատակիդ: Մինչդեռ գործազուրկն, ըստ էության, մնում է գործազուրկ, ընչազուրկն՝ ընչազուրկ, բարոյազուրկն էլ՝ հաստատ բարոյազուրկ: Սոցիալական անարդարության եւ անհավասարության պայմաններում «ծաղկող» ամեն մի ախտ «իր վիճակը բարելավում է» կոռուպցիայի «բարերար» օգնությամբ:

Ողջ թվարկվածի «բարեփոխման» համար պայքարը բացարձակապես անիմաստ է՝ առանց հակակոռուպցիոն արդյունավետ միջոցառումների:

Իսկ հակակոռուպցիոն պայքար ծավալելու համար նախ եւ առաջ հարկ է «բարեփոխել» մեր մոտեցումն այդ երեւույթին: Կոռուպցիոն ճանապարհով յուրաքանչյուր ձեռքբերում անհաստատ հիմք ունի: Եվ ապագան անհաստատ հիմքով պետք չէ կառուցել: Իսկ որ այդ հիմքն անհաստատ է, «Ազգն» ապագայում կներկայացնի օրինակներով:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԱԶԳ

Միջազգային

Փոքրաթիվ, բայց կազմակերպված հայ համայնք էմիրություններում

Հայաստանի բնակչության գերակշռող մասին Արաբական Միացյալ էմիրությունները (կամ պարզապես էմիրությունները) հայտնի դարձան միայն վերջին տասնամյակի ընթացքում, երբ այս երկրից ապրանքների զանգվածային ներհոսք սկսվեց դեպի Հայաստան: Ի տարբերություն Լիբանանի կամ Սիրիայի, որոնք մեզ համար մեծ թվով սփյուռքահայերի առկայությամբ երկրներ են, ԱՄԷ-ն բոլորովին այլ՝ առեւտրի եւ ազատ տնտեսական գոտու համարում ունի: Դա իսկապես այդպես է: Սակայն քչերը գիտեն, որ այս փոքրիկ, բայց բուռն թափով զարգացող երկրում ունենք նաեւ հայկական կուռ եւ լավ կազմակերպված համայնք:

Հայերն Արաբական Միացյալ էմիրություններ սկսել են ժամանել 1950-60-ական թվականներից, բայց նրանք առանձին անհատներ էին, որոնք տեղում ունեին զուտ գործնական նպատակներ: Իսկ համայնքն այստեղ սկսել է կազմավորվել 1980 թ.-ից: Ի դեպ, այդ գործընթացը զուգահեռ է ընթացել երկրի տնտեսական բարգավաճմանը: 1980 թ.-ին մայրաքաղաք Աբու-Դաբիում ստեղծվեց առաջին ազգային վարչությունը, Կիլիկիո կաթողիկոսությունից այստեղ եկավ հայր Օշականը, որն էլ համայնքի առաջին առաջնորդն էր: 1994 թ.-ին արդեն ստեղծվեց Քուվեյթի եւ Արաբական ծոցի երկրների Կիլիկիո կաթողիկոսության թեմը, որը փաստորեն գլխավոր համակարգող մարմինն է էմիրությունների 2 հազ. հաշվվող հայ համայնքի: ԱՄԷ-ի 7 էմիրություններից հայերն ապրում են երեք՝ Աբու-Դաբիի, Դուբայի եւ Շարժայի էմիրություններում: Ամենախոշորում՝ Աբու-Դաբիում ապրում է 542 հայ:

Մեր զրույցի ժամանակ Աբու-Դաբիի ազգային վարչության ատենապետ Գրիգոր Մահսերեջյանը հայտնեց, որ ինչպես այս էմիրությունում, այնպես էլ մյուս երկուսում համայնքային կյանքը լավ աշխույժ է:

Գլխավոր խնդիրը համայնքի համար կրթականն է, որպեսզի հայ երեխաները սովորեն հայերեն, իմանան հայոց պատմությունը: Աբու-Դաբիում գործում է մեկ վարժարան, որտեղ շաբաթը մեկ անգամ՝ հինգշաբթի օրը շուրջ 60 հայ երեխաներ 3 ժամ ուսանում են հայոց լեզու, հայոց պատմություն եւ կրոն: Հաջորդը կրոնական եւ ազգային կյանքն է: Նշվում են բոլոր տոները՝ Մայիսի 28, Սեպտեմբերի 21, Մայրերի տոն, Սուրբ Ծնունդ եւ այլն: Աբու-Դաբիում եկեղեցի չկա, այդ պատճառով պատարագը 2 շաբաթը մեկ արվում է այլ դավանանքի եկեղեցիներում: Իսկ քահանան գալիս է Շարժայից, որտեղ հայկական եկեղեցի ունենք: Ազգային վարչության տիկնանց, երիտասարդաց թեւերը ամբողջ տարվա ընթացքում կազմակերպում են զանազան միջոցառումներ եւ հանդիպումներ: Բնական է, որ այդ ամենի համար անհրաժեշտ են գումարներ: Ինչպե՞ս են դրանք հավաքվում:

Համայնքային ծախսերի հիմնական մասը հանգանակվում է ամեն տարեսկզբին անցկացվող մեծ պարահանդեսի ժամանակ, որին ներկա են լինում շուրջ 400 մարդ: Ըստ պրն Մահսերեջյանի, 60-80 հազ. դոլար է հավաքվում այդ ժամանակ: Մեր հայրենակիցներն այստեղ ապրում են բարեկեցիկ կյանքով: Նրանք գործարարներ են, բժիշկներ, ճարտարապետներ, ինժեներներ, արհեստավորներ: Նրանք արժանանում են երկրի ղեկավարության եւ ժողովրդի բարձր գնահատանքին: Պատճառը, ինչպես նշեց համայնքի մեկ այլ պատասխանատու՝ Դուբայի եւ Շարժայի ազգային վարչության ատենապետ Նշան Բասմաջյանը, այն է, որ հայերը աշխատասեր են, չեն խաբում: Չնայած փոքրաթիվությանը, հայ համայնքն արդեն որոշակի ազդեցություն ունի երկրում: Թեմի առաջնորդը (Խորեն արքեպիսկոպոս) արաբական երկրներում ճանաչվում է որպես հայկական համայնքի ղեկավար, հայերին անվճար հողատարածք է տրամադրվել եկեղեցու համար: Կան երկրի մակարդակով հայտնի անձինք՝ շինարարական խոշորագույն ընկերության (շուրջ 1000 աշխատակից) ղեկավար Արա Խանոյան, խորհրդատվական ընկերության՝ Պերճ Աբրահամյան, հացի արտադրության՝ Վահե Թուխմանյան, ճարտարապետներ Վարդան Ինգիլիզյան, Հրայր Սողոմոնյան, Անդրանիկ Տաղլյան:

Պրն Բասմաջյանը հայտնեց, որ Շարժայի եկեղեցուն կից նույնպես հայկական մեկօրյա վարժարան է գործում, որտեղ այցելում են 115 երեխա Դուբայից եւ Շարժայից: Քննարկվում է ամենօրյա վարժարանի ստեղծման գաղափարը: Նշան Բասմաջյանի կարծիքով, թերեւս ընդունվի լիբանանյան ծրագիրը, որտեղ հայերենը երկրորդ լեզու է համարվում: Բնականաբար, համայնքը կարեւորում է նաեւ Հայաստանի հետ կապերի սերտացումը: Մեր հայրենակիցները ցանկություն ունեն Դուբայում բիզնես-կենտրոն ստեղծել, որը հնարավորություն կտա այս խոշորագույն վերարտահանման քաղաք ներմուծել հայկական ապրանքներ, ինչպես նաեւ Հայաստան առաքել նոր տեխնոլոգիաներ:

«Արդյոք որպես օտարերկրացիներ հայերը (որոնք մեծամասամբ եկել են Լիբանանից եւ Սիրիայից) Արաբական Միացյալ էմիրություններում անհարմարություններ չե՞ն զգում» հարցին Նշան Բասմաջյանը պատասխանեց, որ ճիշտ է, այստեղ քաղաքացիություն ստանալը շատ դժվար է, սակայն գործունեություն ծավալելու որեւէ արգելք չկա: Կան միայն որոշակի յուրահատկություններ: Սեփական գործ սկսելու համար անհրաժեշտ է, որ տվյալ ընկերության 51 տոկոսի սեփականատերը լինի տեղի քաղաքացին: Օտարերկրացիները չունեն նաեւ հողի եւ անշարժ գույքի սեփականության իրավունք: Սակայն օրենքներն այնպիսին են, որ պաշտպանում են այստեղ գործունեություն ծավալած օտարերկրացուն: Իսկ հարկային պարտավորություններ գրեթե չկան: Տեղի քաղաքացին չի վճարում նաեւ էլեկտրականության եւ ջրամատակարարման համար: Այդուհանդերձ, որեւէ օտարերկրացի չի դժգոհում գործող օրենքներից, եւ նրանց թիվն այս երկրում ավելանում է: Այդ գոհունակությունը դրոշմված էր նաեւ մեր հայրենակիցների դեմքերին:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՊԱԿԻՍՏԱՆ

Մուշարաֆը հանրաքվեով նախագահ ընտրվեց

Ընդդիմությունը շեշտում է մասնակցության ցածր տոկոսը

Պակիստանում անցյալ երեքշաբթի հանրաքվե կազմակերպելով՝ երբեմնի խռովարար գեներալ Փերվեզ Մուշարաֆը նպատակ ուներ օրինական տեսք տալ իր նախագահական գործունեությանը: Չորեքշաբթի երեկոյան հրապարակված քվեարկության նախնական արդյունքների համաձայն, ընտրությանը մասնակցածների 95-99 տոկոսը կողմ է, որ Մուշարաֆը մնա նախագահի պաշտոնում: Սակայն Պակիստանի միակ անկախ դիտարանի՝ մարդու իրավունքների հանձնաժողովի նախագահ Աֆրասիաբ Խաթակը պնդում է, որ հանրաքվեն անցկացվել է ահավոր մեծ խախտումներով: «Ընտրական արարողակարգի բացահայտ չարաշահումն ի չիք դարձրեց ժողովրդավարական ընտրության բուն գաղափարն անգամ», հայտարարեց նա «Լիբերասիոն» թերթի թղթակցին:

Հանձնաժողովը շեշտում է, որ ընտրողների կամավոր մասնակցությունը չափազանց փոքր է եղել: Բացի դրանից, ոմանք քվեարկել են շատերի փոխարեն, չի ստուգվել ընտրողների ինքնությունը, տարածվել են կեղծ քվեաթերթիկներ, այսպես կոչված «անջնջելի» թանաքն անորակ է եղել եւ այլն:

Ոչ պաշտոնական, այսինքն՝ մասնավոր անձանց ենթակա մամուլը եւս, չնայած հաճախակի գործադրվող ճնշումներին, գրում է «ընտրակեղծիքների եւ սակավաթիվ ընտրողների մասնակցության» մասին՝ բերելով բազմաթիվ փաստեր: «Նեյշն» օրաթերթը պնդում է, որ վերեւից ստացած ցուցումներին հետեւելով՝ ընտրական տեղամասերի պատասխանատուները քվեատուփերը լցրել են ազատ մնացած քվեաթերթիկներով:

Կառավարության տվյալներով, հանրաքվեին մասնակցել է ընտրողների 50 տոկոսը, մինչդեռ ընդդիմության աղբյուրները խոսում են շուրջ 10 տոկոսի մասին: Ընդդիմությունը բնակչությանը կոչ էր արել բոյկոտել հանրաքվեն: Արդյունքը դժվար է ստուգել, քանի որ ընտրողների ցուցակներ չկային, ամբողջ երկիրը հայտարարված էր «միասնական ընտրատարածք», ամեն ոք կարող էր ընտրել որտեղ կամենար, ըստ որում նախկին 21-ի փոխարեն քվեարկության նվազագույն տարիքն իջեցված էր 18-ի: Տեղեկատվության նախարար Նիզար Մեմոնը պնդում է, թե ընտրողների 25 տոկոսի մասնակցությունն էլ «բավարար կլիներ գեներալի հանդեպ համաժողովրդական համակրանքը» ցույց տալու համար: Բայց ամենից զավեշտականը կառավարության այն հայտարարությունն է, թե բանտերում մասնակցությունը կազմել է 100 տոկոս:

Ֆրանսպրեսը հիշեցնում է, որ գեներալ Փերվեզ Մուշարաֆն իշխանության գլուխ անցավ 1999 թ. պետական հեղաշրջման միջոցով եւ իրեն նախագահ հռչակեց 2001 թ. հունիսին: Նա ներկայանում է իբրեւ «իսկական ժողովրդավար», որն ուզում է Պակիստանում «վերահաստատել իսկական ժողովրդավարություն»: Պակիստանցիներից շատերը կողմ են նրա ամերիկամետ քաղաքականությանը, մինչդեռ արմատականները խստիվ դատապարտում են:

Բրիտանացիները նոր հարձակում սկսեցին Աֆղանստանում

Աֆղանստանում տեղաբաշխված ծովային հետեւակը երեկ ամերիկյան զորքերի եւ օդուժի աջակցությամբ նոր ռազմական գործողություն սկսեց երկրի հարավարեւելքում՝ «Ալ Կաիդայի» մարտիկների վերջին թաքստոցները ոչնչացնելու նպատակով: Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ «Բեկաս» ծածկանունը կրող գործողությունն անցկացվում է լեռներում, 1000-ից ավելի զինծառայողների մասնակցությամբ: Բագրամի ավիաբազում տված մամլո ասուլիսում բրիտանացի գեներալ Ռոջեր Լայնը մասնավորապես հայտարարեց, որ հարձակումը ծավալվել է այնպիսի շրջանում, որը գրեթե անծանոթ է հակաթալիբյան դաշինքի ուժերին: Լայնի պնդման համաձայն, տեղեկություններ կան, թե հենց այնտեղ են գտնվում «Ալ Կաիդայի» ահաբեկիչների գլխավոր հենակետերը եւ բունկերները: Գեներալն ավելացրեց, որ ցամաքային ուժերին օգնելու է օդուժը:

Աֆղանստանի ՆԳՆ ներկայացուցիչն իր հերթին հայտնել է, որ Խոստից հարավ-արեւելք ընկած շրջան են ուղարկվել նաեւ մի քանի հարյուր աֆղան զինծառայողներ:

Պ. Ռ.

Օսկանյան-Ջեմ-Գուլիեւ եռակողմ հանդիպում Ռեյկյավիկում

Սկիզբը էջ 1

Նման ֆորմատով եռակողմ հանդիպման կարիք կա, մանավանդ երբ հաշվի ենք առնում տարածաշրջանում վերջին ամիսների խմորումները: Սակայն երբ Թուրքիան առաջ է տանում Հայաստանի հետ հարաբերություններ հաստատելու նախապայմանները, ապա եռակողմ հանդիպման արդյունքներն արդեն կասկածի տակ են դրվում: Ապրիլի 29-ից մայիսի 1-ը Տրապիզոն քաղաքում տեղի ունեցած «կովկասյան» գագաթաժողովում Թուրքիայի նախագահ Ահմեդ Նեջդեթ Սեզերը հերթական անգամ կրկնել է. «Քանի դեռ հայկական ուժերը դուրս չեն եկել Ադրբեջանից, Թուրքիան չի բացի սահմանները եւ չի համագործակցի Հայաստանի հետ»: Գրեթե նույնն է կրկնել Թուրքիայի ներքին գործերի նախարար Ռուշթյու Քյազըմ Յուջելենը՝ մեկնաբանելով Թուրքիայի, Վրաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ անվտանգության ոլորտում համագործակցությանը Հայաստանի միանալու հնարավորությունը: Հայաստանը կարող է միանալ ապրիլի 30-ին Տրապիզոնում կնքված «Ահաբեկչության, կազմակերպված հանցագործության եւ այլ ծանր հանցագործությունների դեմ պայքարի» եռակողմ համաձայնագրին, եթե հարգի տարածաշրջանի պետությունների տարածքային ամբողջականությունը, Ադրբեջանի, Թուրքիայի եւ Վրաստանի օրինակով ջանքեր գործադրի տարածաշրջանում խաղաղության եւ կայունության հաստատման համար, ասել է Յուջելենը:

Պաշտոնական Երեւանը արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի շուրթերով բազմիցս կարեւորել է ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման հարցում Թուրքիայի դրական ներգրավվածությունը: Օսկանյան-Ջեմ-Գուլիեւ եռակողմ հանդիպմանը նախորդող թուրքական եւ ադրբեջանական կողմերի հայտարարությունները, սակայն, լավատեսության առիթ չեն տալիս: Թուրքական կողմը շարունակում է Հայաստանի հանդեպ նախապայմաններով, վերջնագրի լեզվով, սպառնալից հայտարարություններով դիրքորոշումը, ինչն ի սկզբանե կասկածի տակ է դնում ռեյկյավիկյան հանդիպման արդյունավետությունը:

Ադրբեջանի նախագահ Ալիեւը, մեկնաբանելով արտգործնախարարների սպասվող հանդիպումը, ասել է, որ ադրբեջանական կողմը նմանօրինակ յուրաքանչյուր հանդիպումից սպասում է դրական զարգացումներ տարածաշրջանում խաղաղության, կայունության եւ հատկապես ղարաբաղյան արդարացի լուծման, զավթված 20 տոկոս ադրբեջանական տարածքների ազատագրման, ավելի քան 1 մլն փախստականների տուն վերադառնալու առումներով:

Արտգործնախարար Վ. Գուլիեւն ասել է, որ համակողմանիորեն քննարկվելու են երեք պետությունների հարաբերությունները: «Քանի որ նման ֆորմատով առաջին հանդիպումն է, ես ինչ-որ արդյունք չեմ ակնկալում», նշել է Գուլիեւը:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Սփյուռք

Սեւակի հիշատակն անմեռ է

Նամակ Կաննից

1915 թվականի Հայոց ցեղասպանության կազմակերպիչները լավ գիտեին հայ մտավորականի ուժն ու հասարակական գործունեությունը: Ազգի մեջքը ջարդելու, որեւէ ընդվզումից խույս տալու համար հենց մտավորականությունն էր ընտրված որպես թիրախ: Զոհրապ, Սիամանթո, Վարուժան, Ռուբեն Սեւակ... Անունները կարելի է շարունակել: Ամեն մեկը յուրովի մեծություն էր: Ուստի թուրք բարեկամները պետք է հենց նրանց վերացնեին:

Սակայն հայ ոգին անմեռ է, անմեռ է հայ ժողովուրդը, որովհետեւ գիտե պահել իր հիշատակները, լուսավոր հիշատակները:

Մեծ Եղեռնի նահատակներից Ռուբեն Սեւակի հիշատակը հավերժացնելու համար նրա հարազատ՝ Հովհաննես Չիլինկիրյանի նախաձեռնությամբ ստեղծվել է «Ռուբեն Սեւակ» գրական ամենամյա մրցանակաբաշխություն: Մի քանի օր առաջ շնորհվեցին 2002 թ. մրցանակները: Այս իրողության մասին է խոսում Հովհաննես Չիլինկիրյանը Կաննից հատուկ «Ազգ»-ին ուղարկված իր նամակում:

Սիրելի հայրենակիցներ,
եղբայրներ եւ քոյրեր՝

Թուրանական ցեղախումբերու կողմէ դարեր ի վեր անդադար տանջուած Քրիստոսէ հազար անգամ, միլիոն անգամ աւելի չարչարուած եւ խաչուած հայ ազգին ողջ շառաւիղները...

24 Ապրիլ 1915-ին թուրքերուն կողմէ ցեղասպանութեան ենթարկուած, փառապանծ հայ ազգին հրաշքով ողջ մնացած սերունդները...

Հայութեան վերջին յոյսը եղող այսօրուան փոքր Հայաստանի հողին փարող եւ անսասանելի դժուարութիւններուն հերոսաբար դէմ դնող հայ ժողովուրդին ներկայացուցիչները...

Դուք, եղբայրներ եւ քոյրեր՝

24 Ապրիլ 1915-ի 87 տարեդարձի այս օրերուն, ի յիշատակ միլիոնաւոր անմեղ նահատակներուն, ձեր առջեւ երկիւղածութեամբ կը խոնարհինք...

Ինչպէս որ գիտէք, այս հրաշալի դպրոցը 24 Ապրիլ 1915-ի նահատակներէն բժիշկ-բանաստեղծ Ռուբէն Սեւակի անունով մկրտուած է:

Բայց ո՞վ էր Ռուբէն Սեւակ...

... 1995-էն ի վեր, օրինակ, Երեւանի Ռուբէն Սեւակի անուան դպրոցին վարչութեան եւ ուսուցիչներուն շնորհիւ այսօր բոլոր աշակերտները գիտեն, թէ Ռուբէն Սեւակ հայրենասէր բանաստեղծ մըն էր, որ Ապրիլ 1915-ի եղեռնի օրերուն Չանղըրըի մէջ, թրքանալու պայմանով իր կեանքը ազատելու առաջարկը մերժեց եւ «թրքանալը նուաստանալ է» ըսաւ եւ 26 օգոստոս 1915-ին Չանղըրըի ճամբուն վրայ թուրքերուն կողմէ սպաննուեցաւ...

Բայց շատ ու շատ հայեր, Հայաստանի եւ Սփիւռքի մէջ, Ռուբէն Սեւակին ով ըլլալը չեն գիտեր եւ անոր հերոսական կեանքին պատմութեան տեղեակ չեն:

Ինչո՞ւ, ի՞նչ պատճառաւ...

Կարծէք թէ Ռուբէն Սեւակ գիտակցաբար մութին մէջ ձգուած էր:

Հայրենասէր գրող Անդրանիկ Ծառուկեան անոր պատճառները սապէս բացատրեց «Ռուբէն Սեւակ կուսակցական չէր. ան որեւէ կուսակցութեան չպատկանող հայրենասէր բանաստեղծ մըն էր: Եթէ Ռուբէն Սեւակ Դանիէլ Վարուժանին պէս, Սիամանթոյին պէս Դաշնակցական կուսակցութեան գործիչը ըլլար, ան իր հերոսական նահատակութեան պատճառաւ, հայութեան ամենամեծ բանաստեղծը ըլլալով կը փառաբանուէր»...

Յաւելուած, ուրիշ ցաւալի եղելութիւն մը կայ, որ Ռուբէն Սեւակին ալ աւելի մութին մէջ մնալուն պատճառ եղած է: Այն ալ 1950-ականներուն Սովետական Հայաստանի առաջնակարգ մտաւորականներէն ակադեմիկոս Ռուբէն Զարեանին կատարած աններելի եւ անջնջելի սխալն է:

Ռուբէն Զարեանին մեզի գրած նամակին մէջ այս մասին ըսածները նշելու ջանանք՝

«Այն օրերուն էր, Աւետիք Իսահակեանը մեզի պատմեց Ռուբէն Սեւակի կեանքի վերջին օրերուն ողբերգութիւնը:

Ես ամբողջ գիշեր անոր պատմածին տպաւորութեան տակ էի: Եւ հետեւեալ օրը ինծի ներկայացող երիտասարդ բանաստեղծ Պարոյր Ղազարեանին որոշեցի կոչել «Սեւակ», որ անոր մէջ յաւերժանայ Ռուբէն Սեւակը»...

Այսօր անթիւ, անհամար եղելութիւններ կրնանք նշել, թէ այս երկրորդ «Սեւակ» անունին ստեղծած շփոթութիւնները ինչ մեծ սխալմունքներու պատճառ եղած են, եւ հայկական գրականութիւնը որ ասիճան զաւեշտական եղելութիւններու թատերաբեմի մը վերածուած է:

Մենք 30 տարիներէ ի վեր Ռուբէն Սեւակին ենթարկուած այս անիրաւութիւններուն դէմ կը պայքարինք եւ Ռուբէն Սեւակը իր իսկական կերպարով՝ վերածնունդի գաղափարներով եւ զոհաբերութեան ոգիով հայ ժողովուրդին ծանօթացնելու կը ջանանք...

Այս նպատակով է, որ քանի տարիներ առաջ մէջտեղ բերինք Ռուբէն Սեւակը ծանօթացնելու սատարողներուն յատկացուած մրցանակ մը:

Գրեթէ երկու տարիներէ ի վեր Ռուբէն Սեւակի անուան մրցանակը սահմանուեցաւ միայն հայրենիքին մէջ ապրող հեղինակներուն:

Եւ այսօր հաճոյքը ունինք ներկայացնելու 24 Ապրիլ 2002 թուականի «Ռուբէն Սեւակի գաղափարականը եւ նահատակութեան պատմութիւնը» բնաբանով մրցոյթին մրցանակակիրները:

Երիտասարդ սերունդները հայ ազգին գոյատեւման միակ յոյսն են:

Եւ երիտասարդներուն Ռուբէն Սեւակի գաղափարականը եւ նահատակութեան պատմութիւնը, ամենէն փոքրէն մինչեւ ամենէն մեծին, ամենալաւ ձեւով սորվեցնողը Ռուբէն Սեւակի անուան դպրոցը եղած է: Այս պատճառաւ 24 Ապրիլ 2002 թուականի Ռուբէն Սեւակի անուան մրցոյթին առաջին մրցանակը յատկացուած է Ռուբէն Սեւակի դպրոցին՝ յանձին տնօրէնուհի տիկին Յուլիա Ղազարեանի, որ ան այս մրցանակը օգտագործէ դպրոցին մէջ իր յարմար տեսած կարիքներուն համար:

Բացառիկ երեւոյթ է տնօրէնուհի տիկին Յուլիա Ղազարեանին ղեկավարութեամբ Ռուբէն Սեւակի անուան դպրոցին վարչութեան, ուսուցիչներուն եւ նախ աշակերտներուն Ռուբէն Սեւակի հանդէպ ցուցաբերած սէրը եւ հաւատքը:

Խորին շնորհակալութիւններ Ռուբէն Սեւակի անուան դպրոցին բոլոր նուիրեալներուն:

Ռուբէն Սեւակի անուան մրցոյթին երկրորդ մրցանակակիրն է՝ «Մենագրոյց նահատակ բանաստեղծի հետ» խորագրով շատ խորիմաստ ուսումնասիրութեան հեղինակը՝ պարոն Վլադիմիր Կիրակոսեանը:

Պարոն Վ. Կիրակոսեանին հետ ծանօթանալու հաճոյքը ունեցած էինք 1978-ին Երեւանի մէջ: Եւ ան մեզի նուիրած էր 1972-ին Երեւանի մէջ հրատարակած Ռուբէն Սեւակի մասին ուսումնասիրութիւն մը եղող իր գիրքը:

Եւ այսօր, 25 տարիներ յետոյ կրնանք ըսել, թէ Վ. Կիրակոսեանին այս գիրքը Ռուբէն Սեւակի մասին հրատարակուած ամենալաւ ուսումնասիրութիւններէն մէկն է:

Պրն. Վ. Կիրակոսեանին մրցանակի արժանացած Ռուբէն Սեւակի մասին նոր երկասիրութիւնը բոլորովին նոր հայեցողութիւններով վերլուծում մըն է:

Մեր սրտանց շնորհաւորութիւնները կը յայտնենք պարոն Վ. Կիրակոսեանին:

Ռուբէն Սեւակի անուան մրցոյթին երրորդ մրցանակակիրը՝ «Վարդանանց Ազգային ոգու ժառանգորդը» խորագիրով ինքնատիպ ասումնասիրութեան հեղինակը եղող տիկին Մարո Մովսիսեանն է:

Տիկին Մարո Մովսիսեանը մեզի համար յայտնութիւն մը եղաւ: Ան Ռուբէն Սեւակի մասին գրած իր ուսումնասիրութեան մէջ Ռուբէն Սեւակի գաղափարները այսօրուան իրականութիւններու տեսակէտներով վերլուծած է:

Իրեն նորանոր յաջողութիւններ կը մաղթենք:

Յիշատակութեան արժանի նկատուած է նաեւ «Երկխօսութիւն Ռուբէն Սեւակի հետ» խորագիրով գրութեան հեղինակը եղող տիկին Սիւզան Ապաճեանը:

Սրտանց կը շնորհաւորենք մրցանակակիրները, որոնց աշխատանքները պիտի ծառայեն Ռուբէն Սեւակի զոհաբերութեան ոգիին տարածման:

Մենք կը հաւատանք, որ հայ ազգին պէս անիրաւուած, ցեղասպանութեան ենթարկուած եւ իր հայրենիքին հարիւրին իննսունը կորսնցուցած ազգ մը՝ միայն Ռուբէն Սեւակեան վերածնունդի գաղափարներով եւ անոր հայրենասիրական զոհաբերութեան ոգիով կրնայ իր իրաւունքներուն տիրանալ:

Հայ ըլլալու հպարտութեամբ եւ շնորհակալութիւններով՝

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
Կաննն, Ֆրանսիա

ՎԵՐԱԴԱՌՆԱԼՈՎ ԲԵՅՐՈՒԹԻՑ

Հայրենիք-սփյուռք թատերական առնչությունները

Ինչպես գրել էր **«Ազգը»** (27.03.2002), Բեյրութի ՀԵԸ «Վահրամ Փափազյան» թատերախումբը ս. թ. փետրվարին բեյրութահայությանը ներկայացրեց Էդուարդո դե Ֆիլիպոյի «Ֆիլումենա Մարտուրանո» պիեսի բեմականացումը՝ «Երեխաները մնում են երեխաներ» անվանումով: Բեմադրությունն իրականացրել էր տարիներ ի վեր հիշյալ թատերախմբի հետ աշխատող ճանաչված ռեժիսոր, ՀՀ արվեստի վաստակավոր գործիչ, պետական մրցանակի դափնեկիր, Հայաստանի թատերական գործիչների միության նախագահ Երվանդ Ղազանչյանը: Պրեմիերայի աննախադեպ հաջողության լուրը տարածվեց ոչ միայն Լիբանանի եւ Հայաստանի մշակութային անդաստաններում, այլեւ համայն աշխարհասփյուռ հայ համայնքներ: Եվ ահա Հայկական բարեգործական միության Կիպրոսի մասնաճյուղը ձեռնամուխ եղավ հյուրընկալելու Բեյրութի «Վահրամ Փափազյան» թատերախմբին եւ ռեժիսոր Երվանդ Ղազանչյանին: Վերջինս երեկ վերադարձավ Նիկոսիայից՝ հայրենիք բերելով ամենաջերմ հիշողությունները շրջագայության մասին: Թատերախումբը Մելգոնյան վարժարանի հյուրն էր: Ազգային երեւելի կրթօջախ, որն իր ներկայիս նկարագրով մեծ տպավորություն է թողել թե՛ հայաստանցի արվեստագետի, թե՛ բեյրութահայերի վրա: Բարձր մակարդակի ուսումնական ընթացք եւ կարգապահություն, բազմահարուստ գրադարան: Վարժարանի շեմի մոտ հիմնադիրների, հայ կրթության եւ մշակույթի երախտավորների՝ եղբայրներ Գեւորգ եւ Կարապետ Մելգոնյանների շիրիմներն են:

«Այս ամենը շրջապատող կանաչախիտ ու գեղատեսիլ անտառով ասես մի օազիս լինի, պատմում է Երվանդ Ղազանչյանը: Մելգոնյան վարժարանի տնօրեն Անի Լաչինյանը, մանկավարժական ամբողջ կազմը, սաներն ընդունեցին մեզ բացառիկ ջերմությամբ, հայրենաբաղձ կարոտի զգացումով: Նպաստաբեր էր նաեւ Բարեգործականի անդամ Պայծիկ Գալայջյանի օժանդակությունը»:

«Վահրամ Փափազյան» թատերախմբի ներկայացումը Նիկոսիայի հայ համայնքն ընդունեց լեցուն դահլիճի բուռն ծափողջյուններով: Տեղի ռադիոյի հայկական ժամը, պարբերական մամուլն անմիջապես արձագանքելով մշակութային այդ իրադարձությանը՝ հարցազրույցներ անցկացրին ռեժիսոր Երվանդ Ղազանչյանի հետ: Մելգոնյան վարժարանի տնօրինության նախաձեռնությամբ վաստակաշատ բեմադրիչն ու թատերական գործիչը բաց լսարանի համար դասախոսություն կարդաց՝ ներկայացնելով հայ թատրոնի պատմությունը եւ Հայաստանի ներկայիս թատերական կյանքը: «Հիշատակելի իրադարձություն էր նաեւ ծանոթությունս հայտնի մտավորական, «Սայփրս Ռեւիւ» հեղինակավոր թերթի խմբագիր Ջորջ Տեր-Բարթողի հետ: Ժամանակին նա տեսել էր Երեւանում Արիստոֆանի «Լիսիստրատա» պիեսի Պարոնյանի անվան երաժշտական կոմեդիայի թատրոնի բեմադրությունը եւ, մեծապես հավանելով այն, այժմ որոշել է հրավիրել մեզ՝ ներկայացնելու այն Կիպրոսի հունական անտիկ դրամատուրգիայի ամենամյա փառատոնում», ասում է Երվանդ Ղազանչյանը:

Ի դեպ, նշենք, որ Բեյրութի ՀԵԸ «Վահրամ Փափազյան» թատերախմբի հաջողության լուրը հասել է նաեւ Եգիպտոս եւ նմանատիպ այցելություն է սպասվում նաեւ Կահիրե ու Ալեքսանդրիա:

Պատեհ առիթով ասենք, որ սա միակ հրավերը չէ, որ վերջերս ստացել է Երեւանի Պարոնյանի անվան երաժշտական կոմեդիայի թատրոնը: Այսպես, անցյալ տարվա հոկտեմբերին ցուցադրվող Վաղարշակ Կոտոյանի «Իմ զոքանչը» ներկայացումից հետո Երվանդ Ղազանչյանին շնորհավորելու եկան երեք անգլիաբնակ հայ կանայք՝ հրավերի առաջարկությամբ: Չուշացավ եւ պաշտոնական հրավերը Բրիտանական համայնքների եւ եկեղեցիների խորհրդի կողմից: Շուտով հայաստանցի դերասաններն իրենց բեմարվեստն են ներկայացնելու Անգլիայի հայ համայնքում:

«Այս առիթով չեմ կարող իմ եւ ամբողջ թատրոնի անձնակազմի կողմից երախտագիտությունս չհայտնել «Բրիջիթ Էրուեյզ» ավիաընկերությանը: Իր ցուցաբերած բացառիկ վերաբերմունքով՝ բարիկամեցողությամբ եւ օժանդակելու պատրաստակամությամբ «Բրիջիթ Էրուեյզը», փաստորեն, դարձավ մեր մոտակա հյուրախաղերի միակ հովանավորը՝ զգալի չափերի զեղչերով հնարավորություն ստեղծելով ձեռք բերելու թատերախմբի ավիատոմսերը: Հատկապես ցանկանում եմ հիշատակել Դուգի Դուգլասի, Աստղիկ Հովակիմյան-Չապլինի, Իրինա Գրիգորյանի, Արմինե Ասատրյանի, Արմեն Չիլինգարյանի անունները», ասում է Երվանդ Ղազանչյանը:

Անշուշտ, մեր օրերում հաճախ հանդիպող երեւույթ չէ, երբ այլ բնագավառի մարդիկ սրտացավ եւ պատրաստակամ են մշակույթի նկատմամբ: Օրինակելի երեւույթ, որն ամենայն դրվատանքի է արժանի:

Ամենադրվատելին այս ամենում այն է, որ այսօր սփյուռքն ավելի է սերտացնում իր ներքին փոխառնչությունները, առավել է ընդլայնում իր ինֆորմացիոն դաշտը թե՛ աշխարհասփյուռ համայնքների, թե՛ հայրենիքի մասին:

Վկան՝ ընդամենը այս հակիրճ հրապարակման մեջ արձանագրված մի քանի փաստը. Բեյրութի «Վահրամ Փափազյան» թատերախմբի եւ հայ ռեժիսորի հյուրախաղերը Կիպրոսում, Երեւանի Պարոնյանի անվան երաժշտական կոմեդիայի թատրոնի նախատեսվելիք այցելությունն Անգլիա: Եվ դեռ սպասվելիք այլ եւ այլ հիշարժան նախաձեռնումներ, որոնց, անշուշտ, կանդրադառնանք ի կատար ածվելուց հետո:

ԹԱՄԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

Մարզական

Իրականացած երազանք

Արգենտինան աշխարհի 6-րդ չեմպիոն

Սկիզբը՝ նախորդ համարում

Արծաթե եւ բրոնզե մեդալների համար մրցավեճի բռնվեցին Իտալիայի եւ Բրազիլիայի հավաքականները: Առաջին խաղակեսում եվրոպացիների առավելությունն ակնհայտ էր, սակայն նրանք միայն մեկ անգամ հասան հաջողության: Գոլը խփեց Կաուզիոն: Եվս երկու անգամ Ռոսիի եւ Կաուզիոյի հարվածներից հետո գնդակը դիպավ դարպասի ձողին: Ընդմիջից հետո խաղի պատկերը փոխվեց: Բրազիլացիները դիմեցին կտրուկ գրոհների եւ Նելինյոյի ու Դիրսեուի հեռահար հարվածներով խփած գոլերի շնորհիվ հաղթեցին: Նրանք միակն էին առաջնությունում, որ պարտություն չկրեցին: Սակայն մրցանակային 3-րդ տեղը Բրազիլիայում ընդունվեց որպես անհաջողություն, ուստի հավաքականի մարզիչ Կուտինյոն ստիպված էր հրաժարական տալ:

Հունիսի 25-ին ողջ Արգենտինայի ուշադրությունը բեւեռվել էր «Ռիվեր փլեյթ» մարզադաշտին, որտեղ «Աշխարհի գավաթի» համար վճռորոշ խաղ էին անցկացնում դաշտի տերերն ու հոլանդացիները: Հենց խաղասկզբից արգենտինացիները նետվեցին բուռն գրոհների ու մեթոդաբար ճնշում էին գործադրում մրցակցի դարպասին: Հոլանդացիները ստիպված էին հակագրոհների սակտիկա ընտրել: Առաջին խաղակեսում նրանք միայն երկու գոլային ռեալ պահ ստեղծեցին: Մի դեպքում Ռեպի ուժգին հարվածը հրաշքով կասեցրեց արգենտինացի դարպասապահ Ֆիլոլը, մյուս դրվագում Ռենսենբրինկը նպաստավոր դիրքից վրիպեց: Իսկ ահա դաշտի տերերը հնարավորությունն օգտագործեցին: Լուկեից փոխանցում ստանալով, Քեմպեսը պոկվեց իրեն հետապնդող երկու պաշտպաններից եւ գրավեց դարպասը: Տրիբունաներում ուրախության ու հրճվանքի մի հզոր ալիք բարձրացավ: Երկրորդ խաղակեսում պայքարն ավելի շիկացավ: Երկու թիմերն էլ ձգտում էին հաջողության հասնել: Այս անգամ բախտը ժպտաց հոլանդացիներին: Խաղավարտից 9 րոպե առաջ Նանինգան հավասարեցրեց հաշիվը: Հոլանդացիները կարող էին հաղթական վերջակետ դնել հանդիպմանը, եթե մարզական բախտը նրանցից երես չթեքեր: Խաղավերջում հարվածային դիրքում հայտնվեց Ռենսենբրինկը: Մի ակնթարթ մարզադաշտում քար լռություն տիրեց. հետեւեց հարվածը եւ... գնդակը դիպավ դարպասի ձողին: Արգենտինացիները հրաշքով փրկվեցին գոլից: Աշխարհի առաջնություններում 2-րդ անգամ եզրափակիչ խաղում նշանակվեց լրացուցիչ ժամանակ: Այս անգամ արդեն արգենտինացիները մրցակցին հաջողության հասնելու ոչ մի հույս չթողեցին: Նախ աչքի ընկավ Քեմպեսը, ապա Բերտոնին ամրապնդեց թիմի հաղթանակը: Մարզիչ Լուիս Մենոտիի սաները հռչակվեցին աշխարհի չեմպիոններ: Նրանցից հատկապես աչքի ընկավ Մարիո Քեմպեսը՝ ճանաչվելով առաջնության լավագույն խաղացող եւ ռմբարկու: Արգենտինացիները, որոնք նախնական փուլում առանձնակի տպավորություն չէին թողել, հետագայում ակտիվացան, ցուցադրեցին արագ, սրընթաց գրոհներով ու հիանալի տեխնիկայով հագեցած ֆուտբոլ եւ արժանիորեն նվաճեցին աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը:

Առաջնության արդյունքները

Հանդիպում 3-րդ տեղի համար

Բրազիլիա-Իտալիա՝ 2:1 (0:1)

Կաուզիո (38), Նելինյո (64), Դիրսեու (71):

Եզրափակիչ

Արգենտինա-Հոլանդիա՝ 3:1 (1:0)

Բուենոս Այրես, «Ռիվեր փլեյթ» մարզադաշտ, 25-ը հունիսի:

Մրցավար՝ Ս. Գոնելա (Իտալիա):

Արգենտինա-Ֆիլոլ, Օլգուին, Գալվան, Պասարելա, Տարանտինի, Արդիլես (Լարոսա, 66), Գալյեգո, Քեմպես, Բերտոնի, Օրտիս (Հաուսման, 75), Լուկե:

Հոլանդիա-Յոնգբլադ, Պորտվլիետ, Կրոլ, Յանսեն (Սուրբիեր, 72), Հաան, Ռ. վան դե Կիրկհոֆ, Վ. վան դե Կիրկհոֆ, Նեեսկենս, Ռենսենբրինկ, Ռեպ (Նանինգա, 60), Բրանդտս:

Արգենտինացիների ավագ Դանիել Պասարելան «Աշխարհի գավաթով»:

Գոլերը՝ Քեմպես (38, 105), Նանինգա (81), Բերտոնի (114):

Լավագույն ռմբարկուները

Քեմպես	Արգենտինա	6
Ռենսենբրինկ	Հոլանդիա	5
Կուբիլաս	Պերու	5
Կրանկլ	Ավստրիա	4
Լուկե	Արգենտինա	4

Խորհրդանշական հավաքականը

Հելստրյոմ (Շվեդիա), Ֆոգտս (ԳՖՀ), Ամարալ (Բրազիլիա), Օսկար (Բրազիլիա), Կրոլ (Հոլանդիա), Արդիլես (Արգենտինա), Քեմպես (Արգենտինա), Դիրսեու (Բրազիլիա), Ռենսենբրինկ (Հոլանդիա), Ռոսի (Իտալիա), Լուկե (Արգենտինա):

Լույս է տեսել «Ֆիզիկական կուլտուրան Հայաստանում 1918-1923 թթ.» գիրքը

Մանկավարժական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ Ռաֆիկ Պապոյանի այս բավականին հետաքրքրական ուսումնասիրությունը, որ լույս է ընծայել Գյումրու «Դպիր» հրատարակչությունը, ներկայացնում է ֆիզիկական կուլտուրայի եւ սպորտի կազմավորման ու զարգացման ընթացքը Հայաստանի առաջին հանրապետությունում եւ խորհրդային կարգերի հաստատման ժամանակաշրջանում, մինչեւ 1923 թվականը: Հեղինակի վկայությամբ, վերոհիշյալի վերաբերյալ բազմաթիվ հանգուցահարցեր խորհրդային տասնամյակների գաղափարական ճնշման պատճառով մինչեւ այժմ պատշաճ մակարդակով չեն ուսումնասիրվել կամ էլ ներկայացվել են միակողմանի ու խեղաթյուրված: Սույն գրքույկը կոչված է լրացնելու այդ բացը:

Ըստ Ռ. Պապոյանի ուսումնասիրության տվյալների, մինչեւ Առաջին հանրապետության հռչակումը ֆիզիկական կուլտուրան Հայաստանում մեծ զարգացում չուներ: Այն չէր դասավանդվում դպրոցներում, չկային մարզական ընկերություններ եւ ակումբներ, մարզաքաղաքներ, մարզական գույք, մասնագետներ: Առկա ծանրագույն պայմաններում քաջ գիտակցելով ֆիզկուլտուրայի եւ սպորտի դերը մատաղ սերնդի դաստիարակման, ազգի գենոֆոնդի առողջացման գործում, նորաստեղծ հանրապետության ղեկավարները, կառավարությունը իրենց գործունեության առաջին օրերից ձեռնամուխ են լինում այս գործի կազմակերպմանը: Գրքում բավականին մանրամասներով նկարագրվում է այդ տարիներին երկրում մարզական ընկերությունների, ակումբների, սկաուտական կազմակերպությունների սկզբնավորումն ու գործունեությունը, որը շարունակվեց նաեւ խորհրդային առաջին տարիներին, մինչեւ ՀԽՍՀ Կենտգործկոմին կից ֆիզիկական կուլտուրայի խորհրդի ստեղծումը /1923 թ./: Արխիվային նյութերի հիման վրա ի հայտ են բերվում ֆիզկուլտուրայի եւ սպորտի այն բազմաթիվ երախտավորները, ազգային գործիչներն ու ղեկավարները, «որոնց տքնաջան աշխատանքով սկզբնավորվեց մարզական կյանքը Հայաստանում»:

Գրքում զետեղված են նաեւ անցած տարիների բազմաթիվ լուսանկարներ, արխիվային փաստաթղթեր, այսօր էլ մասնագիտական ու մեթոդական որոշակի արժեք ներկայացնող նյութեր: Դրանք կարող են օգտագործվել ինչպես ֆիզիկական կուլտուրայի հայկական պետական ինստիտուտի, այնպես էլ հանրապետության մանկավարժական բուհերի ֆիզդաստիարակության ֆակուլտետների ուսանողների, օլիմպիական հերթափոխի եւ ռազմական ուսումնարանների սովորողների, ընդհանրապես երիտասարդության ռազմաֆիզիկական դաստիարակության եւ ուսուցման համար:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Գյումրի

Կասպարովը դուրս մնաց պայքարից

Պրահայում անցկացվող շախմատի միջազգային մրցաշարում հայտնի դարձան կիսաեզրափակիչի մասնակիցները: Ամենալարվածն ու դրամատիկը Գարրի Կասպարովի եւ Վասիլի Իվանչուկի մրցախաղն էր: Արագ շախմատի կանոններով անցկացված 2 պարտիաներն ավարտվեցին ոչ-ոքի արդյունքով: Նույնպիսի վախճան ունեցան նաեւ կայծակնային պարտիաները: Վճռորոշ 5-րդ պարտիայում Կասպարովը խաղում էր սպիտակներով եւ միայն հաղթանակի դեպքում կարող էր շարունակել պայքարը, սակայն նա պարտվեց: Նշենք, որ 1/8 եզրափակիչում Իվանչուկը հաղթել էր Գելֆանդին (1,5-0,5), իսկ Կասպարովը՝ Պոլգարին (2-0):

Կիսաեզրափակիչում Իվանչուկը կհանդիպի Անանդի հետ, որը հաղթեց Սոկոլովին (1,5-0,5): Մյուս զույգը կազմել են Կարպովն ու Շիրովը, որոնք միեւնույն 1,5-0,5 հաշվով պարտության մատնեցին համապատասխանաբար Մորոզեւիչին ու Թոփալովին:

ԹԵՆԻՍ

Դեւիսի գավաթի մրցախաղ Երեւանում

Մայիսի 3-5-ը թենիսի օլիմպիական հերթափոխի մարզադպրոցում կայանալիք Դեւիսի գավաթի խաղարկության Հայաստան-Իռլանդիա մրցախաղին էր նվիրված երեկ «Արարատ» հյուրանոցում կազմակերպված մամուլի ասուլիսը: Լրագրողների հետ հանդիպմանը ներկա էին երկու թիմերի թենիսիստները, թենիսի ՀՀ ֆեդերացիայի նախագահ, ԱԺ պատգամավոր Հարություն Փամբուխչյանը, Հայաստանի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Ալեքսանդր Ծատուրյանը:

Իռլանդիայի հավաքականի ավագ Պիտեր Ռայթը նշեց, որ ... Օվեն Ցեյսին ու Նիկ Մալոնը թեեւ պրոֆեսիոնալներ չեն, սակայն նրանք եւս մրցակցային զգալի փորձ ունեն, մասնակցել են Դեւիսի գավաթի մրցախաղերին: Պիտեր Ռայթը նշեց, որ Դեւիսի գավաթի խաղարկությունում թույլ թիմեր չկան եւ հարկավոր է ամենայն պատասխանատվությամբ նախապատրաստվել առաջիկա մրցախաղին: Թեեւ Հայաստանի թիմի կազմում հանդես չի գալու Սարգիս Սարգսյանը, սակայն մարզիչը գտնում է, որ հաջողության

Ցավոք, վնասվածքի պատճառով հանդիպմանը չի մասնակցի մեր թիմի առաջատար Սարգիս Սարգսյանը, որն, այնուամենայնիվ, այսօր ժամանելու է Երեւան: Սարգիսը ներկայումս թենիսիստների համաշխարհային դասակարգման ցուցակում զբաղեցնում է 74-րդ հորիզոնականը: Ինչ խոսք, Սարգսի բացակայությունը մեծ կորուստ է մեր թիմի համար, սակայն, ինչպես նշեցին ՀՀ հավաքականի անդամներ Ցոլակ Գեւորգյանը, Հարություն Սոֆյանն ու Հայկ Հակոբյանը, իրենք մարտականորեն են տրամադրված եւ ամեն ջանք կներդնեն պատվով դուրս գալու դժվարին քննությունից: Իսկ մրցակիցն իրոք ուժեղ է: Ինչպես տեղեկացրեց Իռլանդիայի հավաքականի ավագ Պիտեր Ռայթը, թիմի անդամներից երկուսը՝ Պիտեր Կլարկն ու Ջոն Դորանը, պրոֆեսիոնալ թենիսիստներ են եւ ամբողջ տարին մասնակցում են պրոֆեսիոնալ թենիսիստների ասոցիացիայի հովանու ներքո անցկացվող մրցումներին, այնպես որ բավական փորձ ու հմտություն ունեն: ... հասնելու համար իր սաներից կպահանջվի դրսեւորել հաղթանակի կամք ու բարձր վարպետություն:

Հայաստանի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Ալեքսանդր Ծատուրյանն էլ լավատես է եւ հույս ունի, որ տղաները կարդարացնեն սպասելիքները: Նշենք, որ Երեւանում առաջին անգամ է անցկացվում Դեւիսի գավաթի մրցաշար, որին պատշաճ մակարդակով են նախապատրաստվել օլիմպիական հերթափոխի մարզադպրոցում:

Մրցախաղի գլխավոր մրցավար, միջազգային կարգի մրցավար Մարեկ Վիչինսկին (Լեհաստան) կատարեց մասնակիցների վիճակահանությունը, որի համաձայն այսօր մենախաղում Ցոլակ Գեւորգյանը կհանդիպի Ջոն Դորանի հետ, իսկ Հայկ Հակոբյանի մրցակիցը կլինի Պիտեր Կլարկը: Վաղը տեղի կունենա զուգախաղը, իսկ մայիսի 5-ին երկու մենախաղերով կավարտվի Հայաստան-Իռլանդիա հանդիպումը եւ հայտնի կդառնա, թե թիմերից որ մեկը կշարունակի պայքարը:

Եզրափակիչում «Բայերն» ու «Ռեալը»

Մայիսի 15-ին Գլազգոյում չեմպիոնների գավաթը կվիճարկեն Լեւերկուզենի «Բայերն» ու Մադրիդի «Ռեալը»: Դա հայտնի դարձավ կիսաեզրափակիչ պատասխան հանդիպումներից հետո: Առաջինը եզրափակիչի ուղեգիր նվաճեցին «Բայերի» ֆուտբոլիստները, որոնք հյուրընկալել էին «Մանչեսթր յունայթեդին»: Առաջին խաղում գրանցված ոչ-ոքի (2-2) արդյունքը ստիպում էր հյուրերին խաղալ հաղթանակի վճռականությամբ: Անգլիայի չեմպիոնը հաջողության հասավ 28-րդ րոպեին: Օգտվելով մրցակցի պաշտպանների անփութությունից, թիմի ավագ Ռոյ Կինը մեն-մենակ դուրս եկավ դարպասապահի դեմ եւ գրավեց դարպասը: Մինչեւ առաջին խաղակեսի ավարտը Օլիվեր Նոյվիլը վերականգնեց հավասարակշռությունը: «Բայերին» հաջողվեց պահպանել ձեռնտու 1-1 հաշիվը եւ առաջին անգամ իրավունք ստացավ հանդես գալու չեմպիոնների լիգայի եզրափակիչում:

«Ռեալ»-«Բարսելոնա» հանդիպմանը նախորդած երկու հզոր պայքարները Մադրիդում կասկածի տակ էին դրել խաղի կայացումը: Սակայն խորհրդակցելով ՈՒԵՖԱ-ի ղեկավարության հետ, որոշվեց խաղն անցկացնել: Բարսելոնում «Ռեալը» հաղթել էր 2-0 հաշվով, ուստի եզրափակիչ դուրս գալու թիմի հնարավորությունները բարձր էին գնահատվում: «Ռեալը» հասավ իր նպատակին՝ խաղն ավարտելով ոչ-ոքի (1-1): Հաշիվը 43-րդ րոպեին բացեց «Ռեալի» հարձակվող Ռաուլը: Երկրորդ խաղակեսի սկզբին «Բարսելոնը» մադրիդցի էլգերայի օգնությամբ հավասարեցրեց հաշիվը: Այսպիսով, «Ռեալը» մտավ եզրափակիչ եւ կփորձի 9-րդ անգամ նվաճել պատվավոր մրցանակը:

Պատիժներ կարգազանցներին

Ֆուտբոլի հանրապետական ֆեդերացիայի կարգապահական կոմիտեն իր հերթական նիստում պատժամիջոցներ կիրառեց գավաթի հանդիպումներում խաղադաշտից հեռացված ֆուտբոլիստների եւ նրանց ակումբների նկատմամբ: Այսպես, «Բանանց»-«Փյունիկ» խաղում դաշտի տերերից Գոռ Աբաբեկյանը հայհոյել էր Արտավազդ Քարամյանին, իսկ վերջինս, ի պատասխան վիրավորանքի, գնդակով հարվածել էր նրան: Այդ արարքի համար Գոռ Աբաբեկյանը որակազրկվեց 2 խաղով, «Բանանցը» տուգանվեց 100 հազար դրամով: Արտավազդ Քարամյանը որակազրկվեց 1 խաղով, «Փյունիկ» ակումբը տուգանվեց 100 հազար դրամով: Նույն խաղում մրցակցի վրա թքելու համար «Բանանցի» խաղացող Եդիգե Մելիքյանը ստիպված կլինի բաց թողնել 2 հանդիպում, իսկ ակումբը որպես տուգանք պետք է մուծի 100 հազար դրամ:

«Սպարտակ»-«Արարատ» հանդիպման ժամանակ կոպիտ խաղի համար դաշտից հեռացված արարատցի Մոնդայ Էտուկեն որակազրկվեց 2 խաղով, ակումբը տուգանվեց 50 հազար դրամով:

Կարգապահական կոմիտեն նաեւ որոշեց մինչ գործկոմի որոշում ընդունելը «Արարատ» ակումբի նախագահ եւ գլխավոր մարզիչ Արկադի Անդրեասյանին զրկել խաղերի փուլերի ժամանակ ծառայողական պարտականությունները կատարելու իրավունքից:

Էջը պատրաստեց

ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Օգնո՞ւմ է կոկետությունը սիրային հարաբերություններում

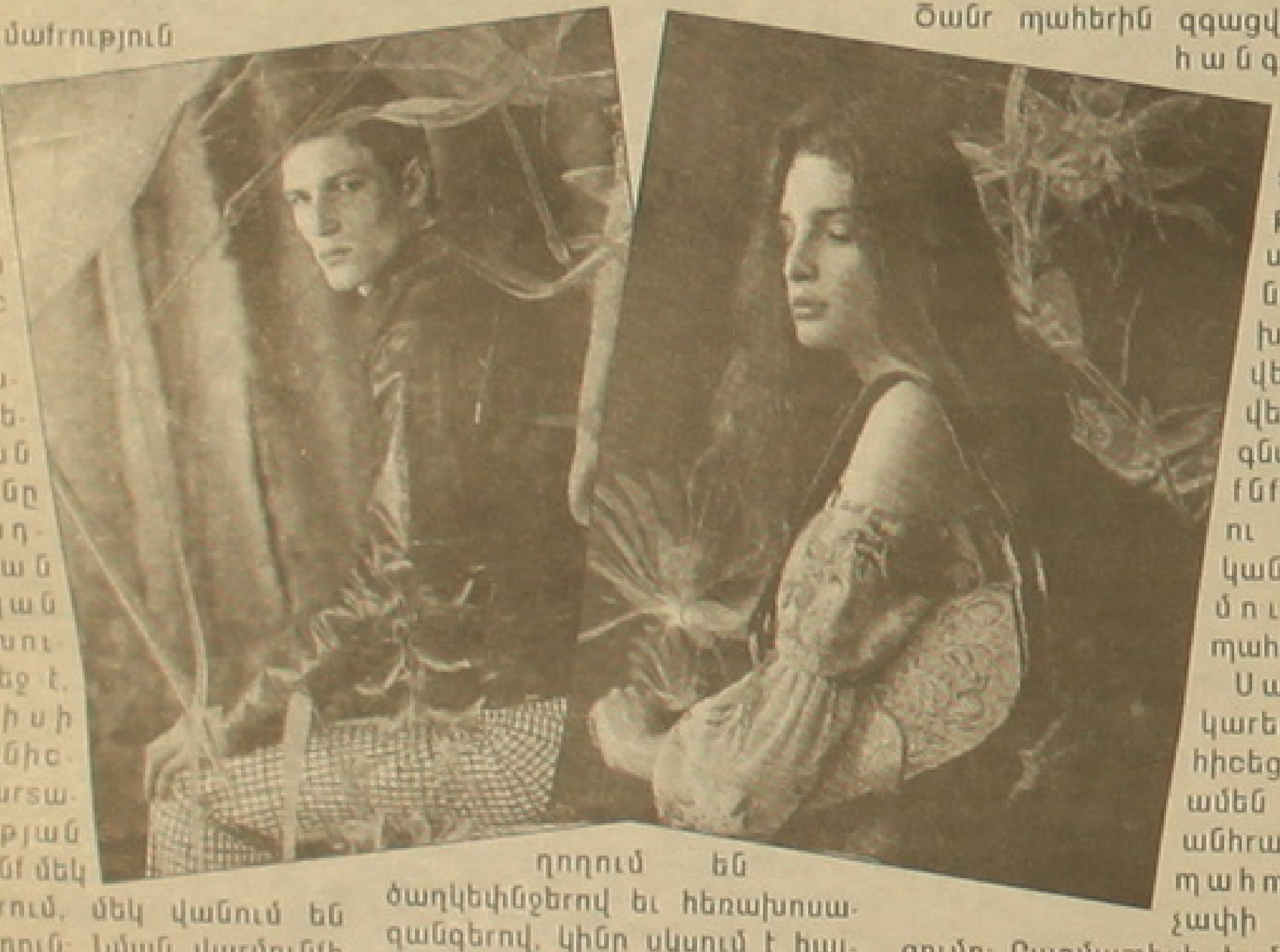

Կոկետությունը կնոջ յուրահատուկ զենքն է, որն անհնար է առանց բոլոր զգայարանների մասնակցության: Տեսողությունը՝ հուզիչ փայլված, կանչող ժեստեր, բազմախոսուն հայացքներ, հագուստ եւ կնոջ հարդարանքի ինքնատիպ աքսեսուարներ, լսողությունը՝ ձայնի հաճելի տեմբր, խոսելու մեղմ, վստահեցնող կերպ, հաջողակ բառախաղ հորինելու ունակություն, հոտառությունը՝ ընտիր օծանելիքի բույր, դեմքի եւ մարմնի մաշկի թարմություն ու մաքրություն եւ շոշափելիքը ձեռքերի, մարմնի քնքուշ հպում:

Կանացի կոկետության էությունը տրամադրության մշտական փոփոխության մեջ է, այնպիսի հատկանիշների արտահայտության մեջ, որոնք մեկ հրապուրում, մեկ վանում են տղամարդուն: Նման վարմունքի հետեւանքով տեղի է ունենում գրգռիչների համախմբում, որոնք սեռական լարվածության բարձր մակարդակ են առաջացնում զույգընկերոջ մեջ: Կինը հրապուրում, հմայում, շատ բան է խոսում ժեստով, հայացքով, ապա անսպասելիորեն շրջվում է եւ իր հայացքն ուղղում ուրիշ տղամարդկանց: Երբ վրդովված եւ վիրավորված զույգընկերը սկսում է ուշքի գալ, կինը նորից քնքշանք է պարգեւում նրան, ձեւացնելով, թե առանձնապես ոչինչ չի եղել:

Փորձված տղամարդիկ նույնպես դիմում են կոկետության, զգացնել են տալիս, թե գլուխները կորցրել են սիրուց, կնոջը ո- ողողում են ծաղկեփնջերով եւ հեռախոսազանգերով, կինը սկսում է հալվել, մեկ էլ՝ լռություն, ոչ զանգ, ոչ նամակ, իսկ հանդիպումների ժամանակ խոսում են ծառայողական գործերի ու հոգսերի մասին: Երբ հարաբերությունների տխուր վերջաբանն անխուսափելի է թվում, դարձյալ հայտնվում է տղամարդը՝ իր նախկին պահվածքով, կնոջը հրավիրում ընթրիքի կամ ներկայացման, եւ սիրահետումների կարուսելը կրկին սկսվում է պտտվել:

Կոկետությունը ներգործման հոգեբանական ամենաուժեղ միջոցներից մեկն է, որ սիրում է երեւակայությանը լավ աշխատել, կյանքը ճկուն է դարձնում՝ պահպանելով սերը միապաղաղությունից ու ձանձրալիությունից:

Ծանր պահերին զգացվող անհանգստությունն ու անվստահությունը սովորեցնում են խնամքով վերաբերվել եւ գնահատել քնքշանքի ու հոգեկան ջերմության պահերը:

Սակայն կարեւոր է հիշեցնել, որ ամեն ինչում անհրաժեշտ է պահպանել չափի զգացումը: Բազմաթիվ ծամծռություններով անշնորհք կոկետությունը, շատախոսությունն ու ավելորդ սեթեւեթանքը կարող են հանգեցնել հակառակ արդյունքի:

Թե ինչպես առաջացավ ռեգբին

1863 թ. Անգլիայի Բիրմինգհեմ փոքրիկ բնակավայրում տեղի էր ունենում լարված մրցում: Տեղի ֆուտբոլային թիմը պարտվում էր: «Կենաց-մահու» խնդիր էր: Հանկարծ խաղացողներից մեկը, ծայրաստիճան հուսահատության մեջ, մոռացավ ֆուտբոլի կանոնները եւ գնդակը ձեռքով նետեց հակառակորդի դարպասը: Դատավորը չհաշվեց, բայց խումբը համառեց, եւ քաղաքը դարձավ նշանավոր: Ռագբի (Ռեգբի) քաղաքում ծնունդ առավ մի նոր խաղ, որն այժմ ամբողջ աշխարհում է հայտնի: Որպեսզի նոր խաղը ոչ միայն իր կանոններով տարբերվի ֆուտբոլից, գնդակը դարձրին էլիպսաձեւ: Սրամիտ մարդիկ էլ գնդակին նոր անուն տվին՝ «կաշվե սեխ»:

Երբ ծովն են խարազանում

Երբ զայրույթից ու կատաղությունից կուրացած, բարկությունը թափում են անմեղի վրա, օգտագործում են «ծովն է խարազանում» դարձվածը (ռուսերեն՝ высекать море):

...Պարսից Քսերքսես Առաջին արքան (մ. թ. ա. 486–465 թթ.) 480 թ. արշավեց հույների վրա եւ գլխովին ջախջախվեց ծովային մարտում: Կատաղած արքան հրամայեց... խարազանել ծովը, որը համարում էր իր պարտության պատճառը: Այստեղից էլ պատմության եւ լեզուների մեջ մնացած «ծովը խարազանել» դարձվածը:

«Չեմ հասկանում» կենդանին

Ավստրալացի բառացի նշանակում է «հարավային (երկիր)»: Երբ եվրոպացիներն առաջին անգամ ոտք դրեցին այդ հեռավոր հարավային կուսական երկիրը, նրանց ուշադրությունը գրավեց մի կենդանի՝ անհամաչափ ոտքերով ու պարկաձեւ փորով, որի մեջ կրում էր իր ձագին: Եվրոպացիների հարցին բնիկները պատասխանեցին՝ կեն-գու-րու: Այսինքն՝ ես քեզ չեմ հասկանում: Իսկ եվրոպացիները պատասխանն ընդունեցին իբրեւ կենդանու անուն, որն այդպես էլ տարածվեց լեզուների մեջ:

Շահութաբեր անձրեւորդը

Յուրահատուկ ձեռնարկչատիրական տենդ է համակել ամբողջ Ֆիլիպինները. բոլորն սկսել են աճեցնել որոշակի տեսակի անձրեւորդեր: Ընդ որում, դրանով զբաղվում են պատկառելի ընկերություններ եւ մանր ձեռնարկատերեր, քաղաքում եւ գյուղում ընտանիքներ, առանձին անհատներ եւ նույնիսկ երեխաներ: Բազմաթիվ ընտանիքներ իրենց բակերում եւ շենքերի նկուղներում կազմակերպում են անձրեւային որդերի իսկական տնտեսություններ:

Անձրեւորդերի հանդեպ այդպիսի հանկարծակի հետաքրքրությունը բացատրվում է նրանցում առկա սպիտակուցի մեծ քանակությամբ՝ մինչեւ 72 տոկոս: Որդերը լվանում են, չորացնում եւ վերածելով փոշու՝ օգտագործում որպես անասունների եւ ձկների լրացուցիչ կեր: Անձրեւորդերը բազմանում են շատ արագ. մեկ ամսվա ընթացքում նրանց քանակը կրկնապատկվում է: Որդերը խժռում են ամեն ինչ, բացի կաուչուկից, պլաստմասսայից, ապակուց եւ մետաղից: Ներկայումս անձրեւորդեր են բազմացնում նաեւ Ճապոնիայում, Կանադայում, ԱՄՆ-ում այլ երկրներում:

Վ. ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ

Տարաբնույթ լուրեր

Բույսերը կարելի է չջրել

Տափաստանային որոշ բույսեր ջրի խիստ բացակայության պայմաններում ժամանակավորապես մեռնում են՝ դադարեցնելով իրենց բնականոն կենսագործունեությունը: Այդպիսի բույսերից է, օրինակ, սելագինելլան, որը խոնավության բացակայության պայմաններում կծկվելով՝ վերածվում է չոր, գորշ կծիկի: Սակայն բավական է այն ջրել՝ կծիկն անմիջապես ուղղվում է եւ փոխակերպվում կանաչ բույսի: Բուսաբաններին մինչ օրս հայտնի են մոտ երեք տասնյակ այդօրինակ բույսեր:

Անգլիացի գիտնական Փիթեր Սոռքին հաջողվեց հարավաֆրիկյան այդ բույսի «քնի» գենը ներարկել սննդային տարածված որոշ բույսերի: Այժմ տանտերը կարող է մեկնել արձակուրդ՝ չվախենալով, թե բույսերը կարող են մեռնել առանց ջրելու, քանի որ նրանք վերակենդանանում են ջրի առաջին իսկ կաթիլից:

Գիտնականը մտադիր է նմանօրինակ գեներ ներարկել գյուղատնտեսական մշակաբույսերի մեջ, որոնք կկարողանան դիմակայել ցանկացած երաշտի:

Անհաջողակների ակումբ

20-րդ դարասկզբին Նյու Յորքում գործում էր անհաջողակ դերասանների ակումբ, որի անդամ էին բեմի այն գործիչները, ովքեր տառապում էին բնածին կամ ձեռքբերովի արատներով՝ կակազություն, սկսվախոսություն, շվշվախոսություն եւ այլն: Ակումբին անդամակցում էին նաեւ միակնանիները, սապասալորները, խռպոտ ձայնով երգիչները, կաղերը... Չգիտենք նրանց հոգեկան հանգստություն տալի՞ս էր ուրիշների արատները դիտելը, սակայն հայտնի է միայն, որ մի անգամ 100 դոլար պարգեւ է ստացել մի դերասան, որն ունեցել է այդ «արժանիքներից» հինգը:

Հնարամիտ ատամնաբույժը

Երեւի թե չկա մարդ, որը հաճույքով է այցելում ատամնաբույժին: Իսկ ահա, անգլիացի բժիշկ Հեյլի ընդունարանում երբեմն նույնիսկ հերթեր են գոյանում: Պատճառն այն է, որ հնարամիտ ատամնաբույժը նախքան աշխատանքն սկսելը հիվանդին տալիս է մի ակնոց, որին հարմարեցված են փոքրիկ հեռուստացույցներ: Եվ մինչ բժիշկը զբաղվում է հիվանդի ատամներով, վերջինս դիտում է մուլտիպլիկացիոն կամ հետաքրքիր այլ կինոնկար: Պարզ է, որ Հեյլին ունի երկու անգամ ավելի շատ հաճախորդներ, քան նրա գործընկերները:

Հայրերի օրը

Ֆրանսիայում կա մի տոն, որը նշվում է յուրաքանչյուր նոյեմբեր ամսվա երրորդ կիրակի օրը: Տոնը կոչվում է «Հիշիր հորդ»: Այդ օրը երեխաներն առավոտից երեկո անց են կացնում հայրերի հետ, եւ ոչ մի բացառություն չպետք է լինի այդ կանոնից: Նրանք համատեղ զբաղվում են տան գործերով, միասին զբոսնում են, հաճախում թատրոններ, թանգարաններ եւ այլուր: Որպես կանոն խոսքն անչափահաս երեխաների մասին է, սակայն պատահում է, որ այդ օրն իրենց ծնողին այցելում են նաեւ մեծահասակ երեխաները: Հետաքրքիր է նշել, որ երկրորդ կամ երրորդ անգամ ամուսնացած տղամարդիկ հանդիպում են բոլոր կանանցից ծնված երեխաներին, իսկ կանայք չեն խոչընդոտում դրան:

Ունսպունենի քարը

Ծանր քարերի՝ գլաքարերի նետման ավանդական մրցումները Շվեյցարիայում անց են կացվում 13-րդ դարից: 1805 թ. այդ նպատակով ընտրվել էր 83,5 կիլոգրամանոց մի գլաքար, որը պահպանում էին եւ փոխանցում հաջորդ սերունդներին: Սակայն 1984 թ. գլաքարը հափշտակեցին, եւ բավականին երկար ժամանակ պահանջվեց դրա կրկնօրինակը գտնելու համար: Այն ունի նույն քաշը, ինչ նախորդը: Այս մարզաձեւի վարպետ է համարվում այն մարզիկը, որը կբարձրացնի գլաքարը գլխից վեր եւ կնետի երեք մետրանոց նշագծից այն կողմ:

Ժառանգականության հակառակ

Պետերբուրգցի մանկաբույժները, որոնց հսկողության տակ էր մի ծծկեր երեխա, երկար ժամանակ տարակուսում էին, թե ինչու չի անցնում երկու ամսական երեխայի ականջների հետեւի կարմրությունը: Ամեն ինչ պարզ դարձավ, երբ մի անգամ մոր փոխարեն երեխային բերեց հայրը: Մանկիկի ականջներն ամրացված էին... կպչուն ժապավենով: Այդպես մայրը փորձում էր վերացնել երեխայի «կախականջությունը»: Մի հայացք նետելով հոր վրա՝ բժիշկներն ամեն ինչ հասկացան. ժառանգականություն է: Մորը նրանք խորհուրդ տվեցին չտանջել երեխային. կմեծանա՝ կարող է անել պլաստիկ վիրահատություն: Թեեւ ասում են, որ կախականջները հաջողակ մարդիկ են: Միգուցե չարժե՞ «ուղղել» բնության «սխալները»:

Անխախտ օրենք

Անգլիական իրավագետները հաստատում են, որ բրիտանական կղզիներում երբեւէ գործած բոլոր օրենքներից երբեք չի խախտվել միայն մեկը: Այն հրատարակվել է XIV դարում Հենրիխ IV կայսրի կողմից եւ ազդարարում է, որ «ոչ ոքի, ով էլ նա լինի, չի թույլատրվում սովորական մետաղները վերածել ոսկու»:

Առավելագույնը 15 րոպե

Մի քանի տարի առաջ Մադրիդի գլխավոր փողոցում շահագործման հանձնվեց... ավտոմատ-զուգարան: Իսկ ինչո՞ւ ավտոմատ՝ կհարցնեք դուք: Բանն այն է, որ ավտոմատը հսկում է «սեանսի» տեւողությունը. ոչ ոք չի կարող զբաղեցնել խցիկը 15 րոպեից ավելի: 13-րդ րոպեից խցիկում տեղակայված թարթալամպը զգուշացնում է, որ «սեանսի» ժամանակը սպառվում է, իսկ երբ լրանում է 15 րոպեն՝ դուռն ինքնաբերաբար բացվում է:

Վ. ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ

ԱԶԳ

Հեռուստածրագրեր

3 մայիս, ուրբաթ

Հ1

08.00 9.20 Առաջին ծրագիր
09.00 13.00, 17.00, 21.00, 24.00, 1.20, 1.25 Հայլուր
10.25 Բոհեմ
11.00 18.00 «ՍԻՐՈ ԿԱԽԱՐԴԱՆՔ»
11.45 0.20 Կեսգիշերային ճեպընթաց
12.40 Բարի ախորժակ
13.20 Ռուբիկոն+
17.20 Արեգ
19.00 Երեկոյան Երեւան
19.20 «Բարի ակնթարթ»
20.10 Այլուր
20.20 Եկեղեցական կյանք
20.35 Տունտունիկ
21.50 Որակի նշան
22.00 ԳՖ «ԻՆՁ «ԱՅՈ» ԱՍԱ»
01.30 ԳՖ «ԱՆՍՊԱՍԵԼԻ ԴԺՈԽՔ»

ՊՐՈՄԵԹԵՎՍ

08.00 Բարի լույս, Հայաստան
08.30 9.30, 16.00, 20.00 ԼՐԱԲԵՐ
10.00 18.00 «ԱՆՏՈՆԵԼԼԱ»
10.50 Երկխոսություն.Շվեյցարիա - Հայաստան
11.20 Եթե ես լինեի.
12.00 Աղախանյան-շոու
12.30 ԳՖ «ՍԱՏԱՆԱՅԻ ՓԱՍՏԱԲԱՆԸ»
16.20 Կենդանիները կատակում են
16.45 Մուլտֆիլմ
17.10 Լեգուների համաստեղություն
17.30 Եռաֆազ
19.00 Ընտանեկան փաստաբան
21.00 ԳՖ «ԱԿՆ ԸՆԴ ԱԿԱՆ»
22.40 Բեմական խաչմերուկ
23.15 1-02
23.30 ԼՐԱԲԵՐ (ԱՊՀ)
24.00 Սեկտոր PRO

19.30 «Գնդիկ բոքոնիկ»
19.50 22.00 Բախտացույց
20.00 ԳՖ «ՄՈԳԱԴՈՐ ԿԱԼՎԱԾՔԸ»
22.05 Երգում է Հովհ. Բաբախանյանը
22.45 ԳՖ «ՇՇՈՒԿՆԵՐ»

ԱՐՄԵՆԻԱ

08.00 15.00, 18.00, 20.30, 2.00 Ժամը
08.30 21.00 CNN
09.00 11.00, 15.30 Մուլտֆիլմ
10.00 Ինչպե՞ս ես, բարեկամ
10.30 Մարզանք աստղերի հետ
11.15 Բրաբիոն
11.40 Համերգ
12.00 20.00 Ավտոուրահ 2000
12.30 Կենդանի աշխարհ
12.50 Բլից
13.20 ԳՖ «ԿԱԽԱՐԴԱԿԱՆ ԼԻՃԸ»
16.00 ԳՖ «ՆԵՐՔԻՆ ՏԱՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ»
18.30 Մեր հաղթանակը
19.00 Բումերանգ
21.30 Բլից
22.00 Վարկանիշ
22.40 Բեռնարդ շոու
23.30 Հեռուստատեսություն
00.10 Գեղֆիլմ
02.30 ԳՖ «ԴԻՎԱՅԻՆ ԳՈՐԾ»

08.00 9.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 22.00, 1.00, 3.00 ՀՈՐԻԶՈՆ
08.15 Ֆուտբոլային սուրհանդակ
08.45 21.45 Նոստալջիգ
09.15 19.00 «Սատանայի ճուտը»
10.15 17.15 «Լողափ»
11.00 15.15 ՄՍ «Մարդասարդ»
11.20 15.45 ՄՍ «Փիթեր Փեն»
11.40 16.15 ՄՖ «Բոբիի աշխարհը»
12.15 18.15 ՎՖ «Պատմության ալիք»
13.10 Ցերեկային կինոսեանս
14.30 22.40 Պատահական վկա
16.45 «ՄԵՇ»
20.20 «Ազազել»
21.30 Ծո-ից ծո Հայաստան
23.10 1.15 Գեղֆիլմ
02.45 Երաժշտական ծրագիր

ԵՐԵՎԱՆ

07.00 17.35, 20.00, 23.50 Գեղֆիլմ
09.30 Առավոտ
11.00 Օրը
11.55 16.55, 19.25 Ավտոուլա
12.00 Հ/թ «Ակցենտ»
12.20 ԳՖ «ԱՄԱՌԱՆՈՑ».TB
15.00 1.00 Իրադարձություններ.TB
15.15 «ՀՈՒՍՈ ՏՈՒՆ».TB
17.05 Ներշնչանք
19.30 Բուրգ
21.30 Այս երեկո, այս ժամին
22.30 Հում օր
23.00 Հեռուստաֆուտբոլ+
Ավարտին՝ Գիշերային կինոուրահ

ԱՐՄԵՆԱԿՈԲ

11.00 Համերգային ծրագիր
12.00 Գեղ. ֆիլմ
13.30 Մուլտաշխարհ
16.00 Համերգային ծրագիր
17.05 Մ/Ֆ «Սեւ վարդակակաչը»
18.00 Վ/Ֆ «Ռուսաստանի բնությունը»
18.20 Կինոճանապարհորդություն դեպի Մադագասկար
19.00 «16»
20.00 Կենդանիների աշխարհում
20.30 «Պատուհան դեպի աշխարհ»
21.00 «Կուկուռիկ»
21.30 «Մինչեւ 18 եւ ավելի»
22.00 Գ/Ֆ «Համաշխարհային նոր խառնակություն»
23.50 Համերգ «Ռիվերդանս»
00.30 Գ/Ֆ «Սարսափելի կինո»

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

8.00 Մ/Ֆ «Թոմը եւ Ջերին»
8.15 Վերկացիկ
8.30 Մ/Ֆ «Ալադին»
10.00 Գ/Ֆ «80 օր աշխարհի շուրջը» (3-րդ սերիա)
11.30 Գ/Ֆ «Լեսի»
13.00 Մ/Ֆ «Շեֆսփիրի ստեղծագործությունները»
13.30 Գ/Ֆ «Գծավոր երթուղի»
14.55 Մուլտծրագիր
16.00 Գ/Ֆ «Մեյթբրոդի արքան»
17.25 Կ/Կ «Օտարերկրացիները»
17.45 Մ/Ֆ «Մոխրոտը»
19.00 Օլիմպիկ
19.30 Վ/Ֆ «Սողոնային ծովեր»
20.30 Մեր հայրենիքի պատմությունը
20.45 Մուլտֆիլմ
21.00 Գ/Ֆ «Վագրողը»
22.35 Համաշխարհային երաժշտության գանձարան (Բարբարա Սթրեյզանդ)

ՍԻՆԵՄԱՔՍ

00.45 Խզման եզրին
02.10 Գործնական մոգություն
04.10 Երկրպագուն
05.55 Ուրբաթ
07.20 Բազմություն
09.10 Ժամանակի շեմեր
10.40 «Մայր» հատուկ ջոկատը
12.10 Մահացու պայքար
13.40 Արեւի կայսրություն
17.10 Հրամայված է ոչնչացնել
19.15 Խորոր շահում
20.40 Բնության ուժեր
22.30 Շատ սարսափելի կինո-2

ОРТ

07.30 ԳՖ «ՆԱՎԱՊԵՏ ԲԼԱԴԻ ՈԴԻՍԱԿԱՆԸ»
09.00 11.00, 16.00, 19.00 Նորություններ
09.10 13.35 Երալաշ
09.25 ԳՖ «ԵՐԿՈՒ ԿԻՐԱԿԻ»
11.10 ԳՖ «Ի ՄԱՐՏ»
13.35 Նոր «Երալաշ»
13.50 ԳՖ «ՀԵՏ ԴԵՊԻ ԱՊԱԳԱ-3»
16.10 «Ոսկե գրամոֆոն» ժող.մրցանակի հանձնումը
19.10 Մեծ լվացք
20.10 Կատակ կատակի հետեւից
20.50 Հրաշքների դաշտ
22.00 ԺԱՄԱՆԱԿ
22.30 ԳՖ «ԱՍՏՎԱԾՆԵՐԻ ՆԽԱՆՁԸ»
01.00 ԳՖ «ՑԱՆՑԻ ՊԱՐԵԿԸ»

РТР

07.20 ԳՖ «ՏՈԲՈՍԱՑԻ ԴՈՒԼՍԻՆԵԱՆ»
08.35 «ԳԱԶԱՆՆԵՐԻ ՏԻՐԱԿԱԼԸ»
09.25 ԳՖ «ՄԱՔՔԵՆԱՅԻ ՈՍԿԻՆ»
11.45 Ամանորյա օգոնյոկի լավագույն պահերը
13.10 ԳՖ «ԲԱՐՁՈՒՆՔ»
15.00 21.00 Լուրեր
15.20 ԳՖ «ՍԻՐԵԼ ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՁԵՎՈՎ-2.ՆԱՀԱՆԳԱՊԵՏԸ»
17.10 Երկխոսություններ կենդանիների մասին
18.05 Աշխարհի շուրջը
18.10 21.25 Անշլագ
23.25 ԳՖ «ԴԵՊԻՆ ԳԱՃԱՃԸ»
01.35 ԳՖ «ՏՂԱՄԱՐԴԸ ԵՎ ԿԻՆԸ»

НТВ

09.00 11.00, 13.00, 17.00, 20.00 Այսօր
09.10 ԳՖ «ԽՈՋԱՊԱՀՈՒՀԻՆ ԵՎ ՀՈՎԻՎԸ»
11.15 20.35 «ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼԸ»
12.25 Բուսական կյանք
13.25 «ԳԱՐՆԱՆ 17 ԱԿՆԹԱՐԹ»
14.45 «Տոդես». գալա-համերգ
16.20 «ԱՆՀԱՅՏ ՄՈԼՈՐԱԿ»
17.25 Քրեական Ռուսաստան
18.00 ԳՖ «ՖԱՆՏՈՄԱՍԸ ԸՆԴԴԵՄ ՍՔՈԹԼԱՆԴ ՅԱՐԴԻ»
21.50 ԳՖ «ՄԱՍՆԱԳԵՏԸ»
00.10 Ամեն ինչ միանգամից
00.50 ԳՖ «ՉՆԵՐՎԱԾԸ»

Armex

Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. մայիսի 2-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Հապ.** ABBR	Ցուցակ Listed	Առք* Bid: լավագույն գին Best price	Առք* Bid: միջ. կշռ. գին Avg. price	Առք* Bid: Ծավալ Total qnt.	Վաճառք* Ask: լավագույն գին Best price	Վաճառք* Ask: միջ. կշռ. գին Avg. price	Վաճառք* Ask: Ծավալ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: Նվզ. գին Day low	Կատարված գործարքներ Transactions: առավ. գին Day high	Կատարված գործարքներ Transactions: միջ. կշռ. գին Avg. price	Կատարված գործարքներ Transactions: փոփ.% Avg%	Կատարված գործարքներ Transactions: Ծավալ Volume
ԱՎՏՈՄԱՐԵԳԱՏՆԵՐԻ ԳՆ	AVAG	B	1,500.0	1,500.0	480								
ԵՐ. ԿԵՆՑԱՂԱՅԻՆ ՔԻՄԻԱՅԻ ԳՆ	EKOG	B	400.0	400.0	25								
ԵՐ. ԼՈՒՍԱՏԵԽՆԻԿ	ELUS	B	1,000.0	1,000.0	10								
ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՊԼԱՍՏՄԱՍ. ԳՆ	EPLG	B							800.0	800.0	800.0	49	39,200.0
ԵՌԱԶ	ERAZ	B	2,000.0	2,000.0	10								
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ	ERKB	B	1,500.0	1,500.0	10								
ԵՐ. ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՆ - 1	EVG1	B	100.0	100.0	500								
ՀԱՇՎԻՉ	HASH	B	100.0	100.0	10								
ՀԱՅԾԽԱԽՈՏ	HATS	B	2,000.0	2,000.0	62				2,000.0	2,000.0	2,000.0	38	76,000.0
ՀԱՅԿԱԲԵԼ	HKBL	B	2,000.0	2,000.0	10								
ՀԱՅՔԻՄՄԵՔԵՆԱ	HQMQ	B	1,500.0	1,500.0	480								
ՋԵՐՄՈՒԿ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՐԻ ԳՆ	JHJG	B				8,000.0	8,000.0	200					
ԿՆԱԿԱ	KNKA	B				6,000.0	6,000.0	150					
ՏՈՄՊ	TASP	B							500.0	500.0	500.0	29	14,500.0

* Չբավարարված գնման/վաճառքի (պահանջարկի/առաջարկի) հայտերը առեւտրային նստաշրջանի փակման դրությամբ:
** 4 նիշից բաղկացած հապավումը բաժնետիրական ընկերության հասարակ անվանական բաժնետոմսի հապավումն է: Արտոնյալ բաժնետոմսի դեպքում 4 նիշից հետո նշվում է P եւ արտոնյալ բաժնետոմսերի տվյալ դասին շնորհված համարը: ՍՊԸ-ի բաժնեմասի դեպքում 4 նիշից հետո նշվում է CO:
Տեղեկությունները ներկայացվում են ՀՖԲ-ում ցուցակված այն արժեթղթերի վերաբերյալ, որոնց տվյալ առեւտրային նստաշրջանի արդյունքում գրանցվել է գնման/վաճառքի հայտ կամ գործարք: Բոլոր գները ներկայացված են ՀՀ դրամով:
ՀՖԲ-ում ցուցակված բոլոր արժեթղթերի գնանշումները ամփոփ տեսքով հրապարակվում են ամսական 2 անգամ՝ յուրաքանչյուր ամսվա 15-ին եւ վերջին օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը:
Այլ տեղեկությունները հրապարակվում են ինտերնետային էջում՝ www.armex.am

©Armex

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Ավրոբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան,Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորչի 48ա
Հեռ.՝ (051) 44469, 41206

Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112, 564063, (09) 429412

Ալս Էրգրումցի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Ամերիա ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Բաղրամյան պող. 6, բն. 2
Հեռ.՝ 524040, 524140, 258899

Այտի Բրոկ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան,Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.՝ 348837

Արդշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արժեթղթերի կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Զաքիյան 8/19
Հեռ.՝ 581578, 525801, 566448

Արմենբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Կորյունի 19/1
Հեռ.՝ (3741) 528986, 542125, 585662

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 32, բն. 16
Հեռ.՝ 521389, 544657, (09)400699

Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40ա բն.1
Հեռ.՝ 532829, 532815, (09)415100

Էտալոն ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Փավստոս Բյուզանդի 97
Հեռ.՝ 539525

ԷՍ ԿԱ ԲՐՈՔ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Գայի պող. 57, բն. 15
Հեռ.՝ 640804

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.՝ 526417,, 569680

Կապիտալ-Մենեջմենթ ԲԲԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 560138

Մ.Գ.Ս. ՍՊԸ
ք.Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ (041) 22184, (041) 23109

Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան,Նալբանդյան 50/26
Հեռ.՝ 521812, 521051, 528778

Ռենեսա ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ 54-45-27, 523929

Վրինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24, բն. 5
Հեռ.՝ 531805

Տոնտոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

ՍՓՅՈՒՌ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ
590000 ← ԱՆՎՃԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ → www.spyur.am www.yellowpages.am

ԱԶԳ **Զանազան**

ԱՍՏՂԱգուշակ 3 մայիս

ԽՈՅ

Հավանական են բարդություններ շրջապատի մարդկանց հետ հարաբերություններում: Հնարավոր են երեխաների կամ ծնողների հետ կապված խնդիրներ: Բացառված չէ, որ ստիպված լինեք փոփոխել ձեր ծրագրերը եւ հետագա գործողությունների տակտիկան:

ՑՈՒԼ

Նպաստավոր ժամանակ է առեւտրային գործարքների, գնումների, համարձակ ձեռնարկումների համար: Կին ցուլերին սպասում է հետաքրքիր հանդիպում: Տղամարդ ցուլերին խորհուրդ է տրվում մասնակցել խմբային պարապմունքների, համատեղ աշխատանքների կամ հանգստանալ համախոհների հետ:

ԵՐԿՎՈՐՅԱԿՆԵՐ

Օրը բարենպաստ է ստեղծագործական գործունեության, շփումների, ամուսնության, հղիացման, բացօթյա ակտիվ հանգստի համար: Վերջինս թույլ կտա վերացնել լարվածությունն աշխատանքային շաբաթից հետո: Շուտով կստանաք այնպիսի արդյունքներ, որոնց վաղուց սպասում էիք:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ

Այսօր կարող են ծագել առողջության հետ կապված լուրջ խնդիրներ: Մի կարծեք, թե հիվանդություններն ինքնաբերաբար անհետանում են: Նույնիսկ եթե ճգնաժամային վիճակն ավարտվի, հետագայում դարձյալ կարող են լինել բարդացումներ: Հետեւեք ձեր մտքերին, որոնք բոլոր արարքների հիմքն են:

ԱՌՅՈՒԾ

Բացառված չեն ճակատագրի շրջադարձերը, որոնք ձեզ կստիպեն հանդես բերել առավելագույն ակտիվություն եւ փոփոխվող իրավիճակում անհրաժեշտ արձագանքման արագություն: Ծրագրերը եւ նախատեսվող գործողությունները ամենայն հավանականությամբ չեն տա ակնկալվող արդյունքը:

ԿՈՒՅՍ

Ճգնաժամային օր է: Հնարավոր են անձնական կյանքի դժվարություններ եւ բարդություններ ընկերների ու ազգականների հետ հարաբերություններում: Փնտրեք սեփական դիրքերն ամրապնդելու եղանակներ, հանդես բերեք ձեռներեցություն եւ հաստատակամություն:

ԿՇԵՌՔ

Ընդհանուր առմամբ բարենպաստ օր է: Ձեր գործունեության հերթական փուլը աչքի կընկնի ինտուիցիայի եւ անձնական հմայքի աճով: Կշեռքները կկարողանան արդյունավետորեն ի հայտ բերել իրենց ձիրքերը եւ իրականացնել մտահղացումները, հասնել հաջողության:

ԿԱՐԻՃ

Պատրաստվեք հաջորդ շաբաթվա հավանական տհաճություններին եւ լարվածությանը: Առանձնակի ուշադրություն դարձրեք ձեր առողջությանը: Այսօր ձեր վրա հայտնված ամեն մի քերծվածք բավական ուշ կապաքինվի, չխոսելով արդեն լուրջ վնասվածքների մասին:

ԱՂԵՂՆԱՎՈՐ

Օրն աննպաստ է գործունեության ընդլայնման համար, քանի որ ձեր ցանկությունները չեն իրականանա: Բացառված չէ, որ նախորդ օրերի դեպքերը լրջորեն ազդեն ձեր հեղինակության եւ ինքնագնահատման վրա: Տեսադաշտից բաց մի թողեք ձեզ անշահախնդիր օգնած մարդկանց, պարտքը հատուցելու ժամանակն է:

ԱՅԾԵՂՋՅՈՒՐ

Օրվա առաջին կեսն այնքան էլ բարեհաջող չէ: Հավանաբար ստիպված կլինեք հանձնել հասունության քննություն: Եթե կարողանաք հաջողությամբ անցնել բոլոր փորձությունները, ապա հնարավորություն կունենաք սթափ կերպով վերաիմաստավորել անցյալը եւ մտածել առաջիկա անելիքների մասին:

ՋՐՀՈՍ

Օրը սկիզբն է ամեն մի կարեւոր գործի: Աստղերը կանխագուշակում են, որ պահը նպաստավոր է կյանքի բոլոր ոլորտներում գործունեություն ծավալելու համար: Հաջողությամբ կավարտվեն նույնիսկ ամենահամարձակ ձեռնարկումները:

ՁԿՆԵՐ

Օրը կապված է գթության, օգնության, բուժման հետ: Ձեզնից թերեւս օգնություն են սպասում գործընկերները, բարեկամները կամ մերձավորները: Ձեր անձնվիրությունը եւ անշահախնդրությունը արժանի են հարգանքի: Կզգացվի վերջին օրերի տհաճ դեպքերի ազդեցությունը:

ԽՈՀԱՆՈՑ

Գլանաձեւ թխվածք

8 ձու, 1,5 բաժակ շաքարավազ, 3 բաժակ կաթ, 200 գ կարագ, 2 թեյի գդալ խմորիչ, հիլ, նուշ կամ ծիրանի կորիզ, ալյուր:

Խմորիչն առանձին լուծել մի քիչ կաթի մեջ: Դնել տաք տեղ 2-3 ժամ: Այնուհետեւ ավելացնել ալյուրը: Հունցել միջին պնդության խմոր: Նորից դնել հասունանալու: Բաժանել 4 գնդի: Յուրաքանչյուր գունդը իր հերթին բաժանել 3 մասի եւ հյուսել` զարդարելով նուշով կամ ծիրանի կորիզով: Կարելի է նաեւ լցնել կաղապարների մեջ կամ բուլկու ձեւ տալ:

Թխել սկզբում ուժեղ, այնուհետեւ` մարմանդ կրակով:

Ալֆրեդի սենյակում

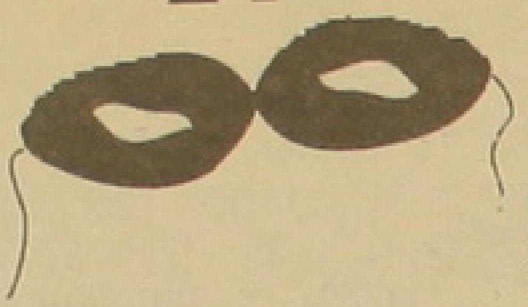

Հեռուստադիտողի կարծիքներ

Ստորեւ ձեզ ենք առաջարկում հարցեր, որոնց միջոցով դուք նույնպես «Ալֆրեդի սենյակում» խաղի մասին ձեր կարծիքը կարող եք արտահայտել.

1. Մեր հասարակությանը խորթ չէ՞, արդյոք, նման խաղը:

2. Մասնակիցներից ո՞ւմ եք համակրում եւ ինչո՞ւ:

Հարցերին պատասխանելու համար կարող եք զանգահարել «Ազգ» օրաթերթ 529353 հեռախոսահամարով:

Ստացված կարծիքներից առավել հետաքրքրականները ներկայացնում ենք ընթերցողի ուշադրությանը:

Էմմա Մեհրաբյան, 45 տ.

Խաղը դիտելով մեծ ափսոսանք եմ զգում, որ Արտյոմի նման անձնավորությունը գցում է մեր երիտասարդների պատիվը: Հենց ինքը` Արտյոմը, որը խարդախ է, անազնիվ, մասնակիցներին մեղադրում էր դրանցում` գցելով իր մեղքը բոլորի վրա: Որքան տհաճ էր ամեն անգամ նրան տեսնել որեւէ մեկին վիրավորելիս: Ամբողջ խաղի ժամանակ իրենից չենք լսել ոչ մի գեղեցիկ խոսք, ներկայացավ իբրեւ ոչ դրական կերպար:

Գուցե նա դրանք պահում էր իր «վառ» ապագայի համար: Ով գիտե, գուցե նրան արդեն զգուշացրել էին, որ իրեն ամեն ինչ թույլատրելի է: Բայց փաստը մնում է փաստ, որ Արտյոմը դրածո էր, եւ խաղի կեղծ բնույթը չբացահայտելու համար պրն Ալֆրեդը նրան վարպետորեն խաղից հանեց:

▼▼▼

Նարինե Հակոբյան, 40 տ.

Նախ ուզում եմ շնորհակալություն հայտնել «Ազգ» օրաթերթին այս հնարավորությունը տալու համար, հատկապես որ այս ամենը չի ազդում խաղի վրա:

Զարմանում եմ, երբ կարդում եմ այն կարծիքները Պողոսի մասին, թե նա անկեղծ է, բարի, ազնիվ եւ իսկական հայ տղայի պահվածք ունի: Մի՞թե իսկական հայ տղան լաչառ աղջկա պես կսկսի վիճել աղջկա հետ, տվյալ դեպքում` Լիլիթի եւ իր կարծիքը կփոխի Գառնիկի մասին միայն այն բանի համար, որ նա իր պես չվիճեց Լիլիթի հետ: Պողոսը վեճերի ժամանակ իր կարծիքը չի հայտնել եւ միշտ կամ թողել սենյակից դուրս է եկել, կամ էլ լռել է: Եվ միայն այս վերջին օրերին իր եսը կորցրած` միաձուլվել է Արտյոմին: Պողոսի ժպիտը շատ հմայիչ է, բայց ծիծաղը` կեղծ ու լկտի, մաքրասերի դիմակով դիվանագիտական վարք ունի: Դինան էլ չկարողացավ երկար մնալ դրական կերպարի դիմակով: Նա մեզ գերեց իր պարով, բայց եւ հիասթափեցրեց իր մտքերով: Նա շատ սխալ մասնագիտություն է ընտրել, չի կարողանում նույնիսկ իր մտքերը ձեւակերպել եւ անճարությունից X եւ Y է մեջբերում: Նա նույնիսկ չի կարողանում տարբերել անկեղծ եւ կեղծ զգացմունքները` երկուսը մեկի դեմ: Մի՞թե դա հոգեբանորեն ճիշտ է: Ինձ համար միեւնույն է, թե ով կհաղթի, բայց կարծում եմ, որ խաղը կեղծ է:

▼▼▼

Ժորա Գոգչյան, 60 տ.

Մեծարգո Ալֆրեդ: Ես ողջունում եմ Ձեր ազգանվեր հեռուստախաղը: Ողջույնս հայտնեք այն մարդկանց, ովքեր հնարավորություն են տվել, որ դուք արժանի լինեք Ալֆրեդի անվանը: Ձեր գործն արժանի է մեծարման, դա թողնենք պոետներին եւ գուսաններին:

Ձեր միջոցառումը ժողովրդին հոգեպես ազատեց ծամոնների գովազդից, այն դեպքում, երբ քաղաքում մնացել են մի քանի հաշված ծերեր, որոնց պրոտեզն անգամ ծամելու կարիք չունի: Դուք կտրեցիք բրազիլական սերիալներից, կեղծ եւ զզվանք առաջացնող լոտոների, ճրագու յուղերի, լվացքի փոշիների, կանանց միջադիրների գովազդներից, որոնք զզվեցրել են բոլոր ալիքները: Ներող եղեք, որ այս կեղծերին շեշտեցի, ժողովուրդը հույս ունի, որ Դուք չեք տարվի կեղծ դետեկտիվներով, որոնց երազանքը միայն թալանելն է: Թույլ տվեք մի փոքր մեջբերում, հաշվի առնելով սոցիալական անհավասարությունը, պետք է որ ժողովրդի կարծիքին միանաք:

Առաջին տեղում թողեք

Պողոսին 600.000,

Դինային 200.000

Արտյոմին 100.000

Գառնիկին 100.000

Ձեզ շատ հարգող ժորա:

▼▼▼

Աննա Արծրունի, 14 տ.

Ես շատ ուրախ եմ, որ Արտյոմի նման տղային հրավիրել են աշխատանքի: Ես ամեն օր նայում էի «Ալֆրեդի սենյակում» խաղը, բայց քանի որ նա դուրս եկավ խաղից, ես այլեւս չեմ դիտում: Առանց Արտյոմի խաղը շատ տխուր է ընթանում, ես ուրախ եմ, որ այդպիսի տղային համակրել են: Ես սիրում եմ քեզ եւ հաջողություն եմ մաղթում աշխատանքի մեջ:

▼▼▼

Սամվել Հունանյան, 40 տ.

Խաղը որքան նորմալ է, այնքան էլ աննորմալ: 11 մասնակիցներն էլ լավն են, ուղղակի ինձ անհանգստացնում է, թե ո՞վ կհաղթի: Հաշվի առնելով, որ մեր երիտասարդները երկրաշարժի, պատերազմի, մթության, անկախության սերունդ են, մի խոսքով, մեր նոր պետության, ցանկալի կլիներ, որ հաղթողը լիներ մեր պետության երիտասարդը:

Հակառակ դեպքում, այդ երեխաները կարող են այլ ձեւով մտածել եւ ձեռք կբերեն «դրսեցու» մտածելակերպ:

Շատ լավ բաներ մասնակիցներին:

▼▼▼

Գոհարիկ Սարգսյան, 30 տ.

Ես գտնում եմ, որ Արտյոմը ճիշտ որոշում կայացրեց` խաղից հեռանալով: Նա խելացի երիտասարդ էր, բայց հաղթանակի արժանի չէր: Հաղթանակի արժանի չէ նաեւ Պողոսը, որովհետեւ նա խաղում է, այսինքն նրա ամեն ինչը ձեւական է: Նա ավանտյուրիստին բնորոշ կողմեր ունի: Հաջորդը պետք է հեռանա նա:

▼▼▼

Հասմիկ Միքայելյան, 26 տ.

Հետեւում ենք խաղին, շատ համակրում էինք Արտյոմին, սակայն նա հեռացավ խաղից: Խաղը վերածվել է ներկայացման, քանի որ Պողոսը եւ Դինան փորձում են կրկնօրինակել Արտյոմին` չարաշահելով Գառնիկի համեստությունը եւ համբերությունը: Այստեղից պարզ երեւում է, որ Դինան ու Պողոսը ներկայանում են կեղծ եւ փորձում կրկնօրինակել Արտյոմին, որը շատ շինծու եւ կեղծ է թվում, մանավանդ Դինան` պարզ պատճառով: Իբրեւ հաղթող կուզեի տեսնել միայն Գառնիկին:

▼▼▼

Մերի Թորոսյան, 23 տ.

Ահավոր հիասթափություն եմ զգում, երբ տեսնում եմ Դինային ու Պողոսին լպիրշ ծիծաղելիս: Դինան ամբողջ խաղի ժամանակ կաթիլ-կաթիլ հավաքեց իր համակրանքը, այժմ շերեփ-շերեփ թափում է: Ես զգում եմ, որ Պողոսն ապրելով Թուրքիայում եւ շփվելով 2 հակառակորդ ազգերի հետ, ձեռք է բերել դիվանագիտական վարվելաձեւ եւ փորձում է այդ ամենն իրականացնել խաղի ժամանակ, մինչդեռ ժողովրդի աչքին թոզ է փչում:

Սիրուշ Բաղդասարյան, 55 տ., լրագրող

Մենք ընտանիքով հետաքրքրությամբ դիտում ենք հեռուստախաղը: Պողոսը մեծ հարգանք է վայելում մեր ընտանիքում: Լիլիթը ճիշտ չէր բնութագրում Պողոսին, որպես «գող» տղայի: Նա խաղում է շատ բնական եւ դաստիարակված է, ընկերական է եւ կարող է հաղթահարել բոլոր դժվարությունները: Պրն Ալֆրեդի հարցերին պատասխանում է պատշաճ: Ես կարծում եմ, որ պրն Ալֆրեդը ճիշտ չէ, որ հաղթողին խաղից դուրս եկողները պետք է որոշեն: Հաղթանակի հավանականությունը տալիս ենք Պողոսին:

Սկանվորդ

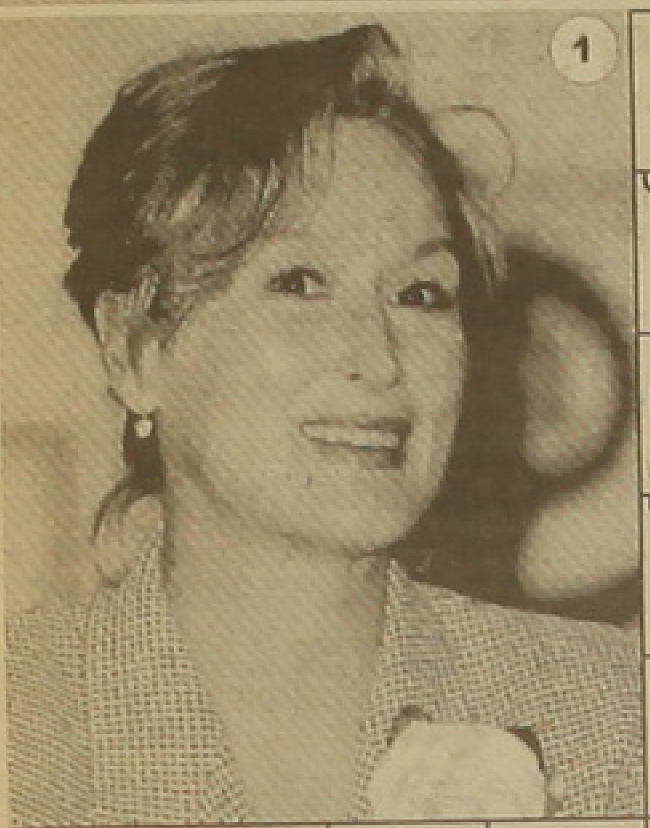

1

Շոգեբաղնիք

Առեւտուր

Խարդախ, խորամանկ, ...

Կրիայի նվերը Բուրատինոյին

Ֆատալիստի «տոտեմը»

Ազորիք

Խմելու պահանջ

Ջակարտա

Գեղանի կոմսուհին ըդ Մոնսորոն

Մեր առօրյան

«Խելքից ...» (Գրիբոյեդով)

Տղամարդու «կիսաշրջազգեստ»

Չարենցյան ամբոխի «անդամ»

Յուրաքանչյուրիս «պիտակը»

Գրիպի ախտանշաններից

2

Խորվաթ, սերբ, մակեդոնացի, ...

Little

«Կուլոն» քրիստոնյայի համար

Ականջ

«Էլիտար» հնդիկ

«Միրհավ»-ի հեղինակը (անունը)

Աբենջի «Կրեմլը»

Եվրոյից առաջ

Բուսական խեժ, սեւ քար

Ֆրանսերեն «ախորժակ գրգռող»

Թուլամորթի «մարմաջը»

Եւ նագանը, եւ բրաունինգը

Ջինս

Մարսը Հրատ, Յուպիտերը ...

Քիստ

Հոգեւորական

5

Ծույլիկի նիշն ու խորհրդանիշը

Խակասիայի «սիրտը»

«Տատիկ» աշխարհամասը

Ծառահատման մնացուկ

Ազգային ժողովի «ժողով»

Հողի փխրեցում

1

Չկան «սիրած» մարզաձեւը

«Բուրատինո» քոչուն

3

Օդային օվկիանոս

4

Ռիչարդ Գիր, Գրեգորի ...

Նինվեաբնակ

Փարավոններ, Կահիրե

Պարանոց, ճիտ

Հանդիսավոր ընթերցում

Շուրիկը, էշը եւ նա

Աղեղնավոր

«Ծափեռով դիմավորվող» միջատ

Լայնամասշտաբ չարիք

Ցեմենտի ու ավազի «շիլափլավ»

էգ ձի

Ֆրանս. սալոնային պար

Ծառ արագիլի բնի «համար»

Շենքի «վերամբարձ» մասը

Ծունկը ծածկողը

«Գլխակորույս» զգացմունք

Ռուսական «ավտո»-վտակ

Դանիայի վարչական միավորը

Փոստ, հեռախոս, ֆաքս, ռադիո

Հավանա

Նյութի «հատիկը»

Արարատի երկիր

Ուժի «ծեռնբաց» կիրառում

Մեխանիկայի ոսկե ...

Ճաշի «տակն ու գլուխը»

Եւ խոտ, եւ խարսխահան

Ավտոտեսուչ

Ծովային ճարպակալած «շուն»

Մաֆիան ճապոնիայում

2

Ֆրանսիացի «նաղաշ» (19-րդ դ.)

«Մաքուր» շահույթ

Հողի «սանր»

Դագանակ

Աֆրիկյան Զաիրը անցյալում

Անբիական մարզանավակ

Արյունծի «չերտավոր ազգակիցը»

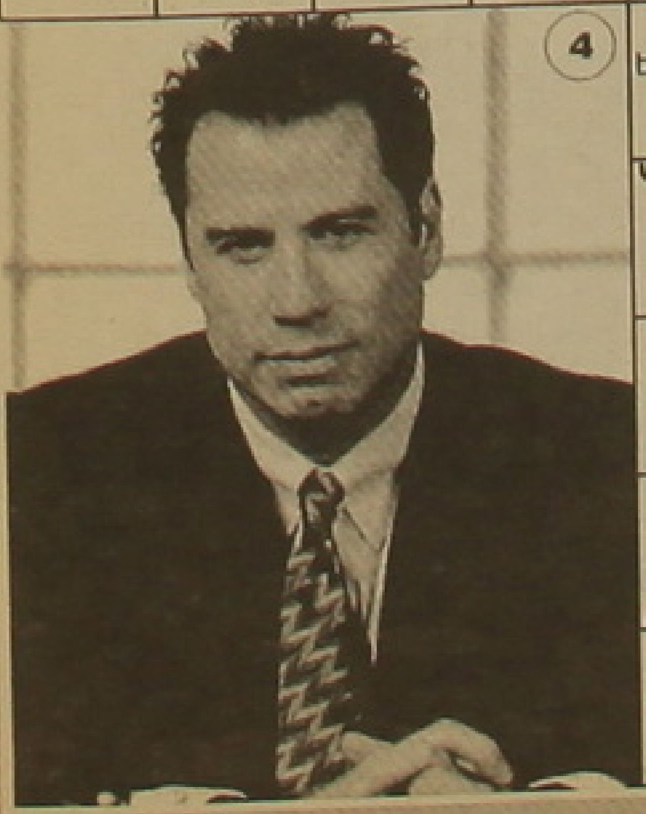

4

Թեթեւ եւ հաճելի զբաղմունք

Արեւելյան «բարդ»

Ճտերի «հոգեառը»

Նախապայման հնձելու համար

Պապական մահճակալ

Բուխարու «աթարը»

... առնել, արագացնել

Ստվեր, շվաք

Կիլիկիա, ավերված քաղաք

Վրիժառու ... Հակոբ, Ձեյթուն

3

«Դուբլ» տրիո

5

Օրվա հետքերով

Մայիսին սպասվում են առատ տեղումներ

ԵՐԵՎԱՆ, 2 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ըստ ՀՀ հիդրոօդերևութաբանության վարչության մասնագիտացված սպասարկումների կենտրոնի տեղեկատվության, մայիսի առաջին տասնօրյակում Միջերկրական ծովի շրջաններից հանրապետության տարածք շարժվող տաք և սառը օդային զանգվածների հետևանքով կավելանան տեղումները ու հորդառատ անձրևները:

Ամսվա առաջին տասնօրյակում բարձրլեռնային շրջաններում, Սևանա լճի ավազանում, հյուսիս-արևմուտքում, Ապարանում և Տաշիրում օդի ջերմությունը կարող է նվազել մինչև 5 աստիճանով:

Երկրորդ տասնօրյակում օդի միջին ջերմաստիճանը Տավուշում և Լոռիում (առանձին օրերի) ցերեկը սպասվում է՝ 21-26, գիշերը՝ 0-5, Արարատյան դաշտում և նախալեռներում ցերեկը՝ 24-29, գիշերը՝ 2-7 աստիճան տաքություն: Նշված ժամանակահատվածում Արագածոտնում, Կոտայքում և Գեղարքունիքում ցերեկը կլինի 18-23, գիշերը 5-8 աստիճան տաքություն, Վայոց ձորում և Սյունիքում ցերեկը՝ 19-24, գիշերը՝ 3-8, որը, կենտրոնի պետ Ալբերտ Թորոսյանի ասելով, 1 աստիճանով ցածր է բազմամյա տարիների միջինից:

Մայիսին հանրապետությունում դիտված տեղումների քանակը կհասնի 88 մմ-ի: Տեղումների միջինը կկազմի 17-20 օր (պարզ օրերի թիվը՝ 1-4 օր): Մինչև 130 մմ տեղումներ կդիտվեն Լոռիում, 60-80 մմ՝ Ապարան-Հրազդանում, Արարատյան դաշտում դրանց քանակը չի անցնի 40-50 մմ-ից:

Երևանում մայիսին միջին ամսական ջերմաստիճանը կտատանվի +15-ից +17 աստիճանի սահմաններում, որը 1 աստիճանով ցածր է բազմամյա միջինից: Ամսվա անձրևոտ օրերի թիվը կկազմի մոտ 13 օր, իսկ տեղումների քանակը՝ նորմային մոտ (60 մմ):

Վանաձորում երկու զոհ՝ պայթյունից

ՎԱՆԱՁՈՐ, 2 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մայիսի 1-ին, 22.30-23.00-ն ընկած ժամանակահատվածում Վանաձորի Դիմաց թաղամասի Աղայան 81 շենքի մոտակայքում անհայտ առարկայից առաջացած պայթյունի հետևանքով զոհվել է երկու տղամարդ:

Լոռու մարզի դատախազությունում դեպքի առթիվ հարուցված քրեական գործը վարող ավագ քննիչ Սոս Տոնոյանից ստացած տեղեկությունների համաձայն, զոհվածների ինքնությունը և տարիքը պարզել առայժմ չի հաջողվել: Այդ ուղղությամբ աշխատանք են տանում ՆԳ աշխատակիցները: Զոհվածների ստացած մարմնական վնասվածքների բնույթից ելնելով, հավանական է, որ պայթյունի պահին պայթուցիկը եղել է տուժածներից մեկի ձեռքում:

Դեպքի մանրամասները առավել պարզ կլինեն միայն վերջնական փորձաքննությունից, մասնագիտական եզրակացությունից հետո:

Թբիլիսիում ինֆարկտից մահացել է հայ սեյսմոլոգներից մեկը

ԹԲԻԼԻՍԻ, 2 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայաստանի սեյսմիկ պաշտպանության ազգային ծառայության ինժեներային կենտրոնի տնօրեն 54-ամյա Մարաս Բաբայանը, որը Երևանից Թբիլիսի էր ժամանել ապրիլի 25-ին Վրաստանի մայրաքաղաքում տեղի ունեցած 6-բալանոց երկրաշարժի հանգամանքների և հետևանքների ուսումնասիրման գործում վրացի գործընկերներին օգնություն ցույց տալու համար, այսօր ինֆարկտից մահացել է Թբիլիսիի օթելներից մեկում: Ինչպես Փրայմ նյուսին հայտնել է Վրաստանի խորհրդարանի պատգամավոր Վան Բայբուրթյանը, հայ սեյսմոլոգները ծրագրում էին Թբիլիսիից Երևան վերադառնալ տակավին ապրիլի 28-ին, սակայն նրանց խնդրել են այստեղ մնալ ևս մի քանի օր, քանի որ նրանց օգնության անհրաժեշտություն էր ծագել Վրաստանի մայրաքաղաքի՝ երկրաշարժից առավել տուժած շրջանները հետազոտելիս: Հանգուցյալին այսօր կփոխադրեն Երևան:

Հայ մասնագետների խումբը Թբիլիսի էր ժամանել ապրիլի 26-ին՝ երկրաշարժի արդեն հաջորդ օրը, երկրաշարժ, որ 7 մարդու կյանք խլեց և հարյուրավոր տներ ավերեց քաղաքի հին մասում:

@rminco
Global Telecommunications

ՆՈՐ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

➤ Ինֆորմացիայի վերականգնում
➤ Համակարգչային սարքավորումների վերանորոգում

ՆՈՐ ԳՆԵՐ, ՆՈՐ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԻՆՏԵՐՆԵՏ քարտի օգտագործում 20% ցածր գներով

- Գիշերայինը՝ ամսական $ 20
- Շուրջօրյան՝ ամսական $ 50
- Էլ. փոստը՝ ամսական $ 10

Հեռ.՝ 52-43-51, 52-63-26
E-mail: support@arminco.com
WEB: http://www.arminco.com

«ՔԱՅԼ ԱՌ ՔԱՅԼ» ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԸ

հայտարարում է մրցույթ Հայաստանի միջնակարգ դպրոցների ուսուցիչների, ուսուցիչների կատարելագործման խնդիրներով զբաղվող մասնագետների և մանկավարժական բուհերի դասախոսների համար, ովքեր լրջորեն հետաքրքրվում են դասավանդման փոխգործուն, փոխհամագործակցային մեթոդներով և ցանկանում են մասնակցել «Քննադատական մտածողության զարգացումը կարդալու և գրելու միջոցով» /ՔՄԶԿԳՄ/ կրթական ծրագրին: Վերապատրաստման դասընթացները կվարեն ՔՄԶԿԳՄ Միջազգային ծրագրի կողմից վկայագրված տեղացի մասնագետները:
Մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ է ներկայացնել հետևյալ փաստաթղթերը.
1. Դիմում
2. Նպատակի հիմնավորում /մանրամասն ներկայացնել սեփական տեսակետը ներկայիս դասավանդման մեթոդների, ինչպես նաև ընթացիկ կրթական բարեփոխումների վերաբերյալ: Նշել ՔՄԶԿԳՄ ծրագրի հետ կապված ակնկալիքները/:
3. Ինքնակենսագրություն /տեղեկություններ կրթության, աշխատանքային գործունեության, լրացուցիչ հետաքրքրությունների մասին/:
Փաստաթղթերի ընդունման վերջին ժամկետը՝ ս.թ. մայիսի 22-ն է:
Համապատասխան դիմումի ձևը և ծրագրի մասին լրացուցիչ տեղեկություններ կարելի է ստանալ «Քայլ առ քայլ» ԲՀ գրասենյակում:
Հասցեն՝ Երևան, Գյուլբենկյան 31, բն. 20: Հեռ. 22-69-96; 22-04-42:

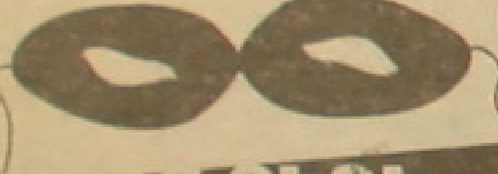

ԱՖՐԵԴԻ ՍԵՆՅԱԿՈՒՄ

խաղի մասին Ձեր կարծիքները հայտնեք 52-93-53 հեռախոսահամարով: Ապրիլի 30-ի հարցերին տրված պատասխանները և քվեարկության արդյունքները կարդացեք 10-րդ էջում:

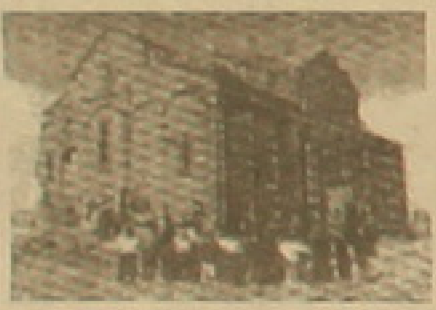

«Անի Տուր» տուրիստական գործակալությունը ապրիլի 27-ից կազմակերպում է 7-10-օրյա շրջագայություններ հետևյալ երթուղիներով.

7-օրյա՝
Կարս, Անի, Իգդիր, Բայազետ, Նպատ լեռ, Տրդատաքար, Վան, Վարագավանք, Աղթամար կղզի, Խնուս, Էրզրում, Սարիղամիշ:
9–10-օրյա ուղևորությունների ընթացքում նշված երթուղին կհամալրվի հետևյալ վայրերով՝
Թավրիզ, Մակու (Թադեի վանք), Նեմրութ լեռ, Բիթլիս, Մուշ (Առաքելոց վանք, Սուլուխի կամուրջ), Սասուն (Գելիեգուզան, Սեմալ):

Մեր հասցեն՝
Երևան, Հանրապետության հրապարակ, Միությունների տուն, 79-րդ սենյակ Հեռ. 56-00-08, 57-55-76

Օգտագործե՛ք Ձեզ ընձեռված բացառիկ հնարավորությունը:

For Your Internal News of Armenia Log on to
www.azg.am
In English, Russian, Armenian and Turkish

ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ
RADIO VAN FM 103

DEUTSCHE WELLE
Немецкая волна
Русская редакция

В эфире радиостанции "Радио ВАН"
FM 103.0 ежедневно в 23.30 кроме понедельника и четверга.
Слушайте самые свежие новости из Европы только в эфире радиостанции "Радио ВАН" FM 103.0

Հետաքրքիր փաստեր և բազմաթիվ տվյալներ հայտնիներից:
Մենք կբացենք ձեր առջև արվեստի գաղտնիքները՝ արվեստի մարդկանց հետ: Եվ այս ամենը «Ոսկե շարք» հաղորդաշարում: Յուրաքանչյուր երկուշաբթի ժ. 23:00 (կրկնությունը՝ հինգշաբթի ժ. 23:00):
«Ոսկե շարք»- մեկնաբանություններ, իրադարձություններ, երաժշտություն:
«Ռադիո Վանի» գովազդային գործակալություն
Հեռախոս՝ 54-00-02

ԿՈՐԵԼ Է

«Ֆաղեխ» ՍՊԸ-ի կլոր կնիքը, ՀՎՀՀ՝ 00847031:
Համարել անվավեր:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կորել է Զարուհի Մելյանի ավարտական դիպլոմը N K-000033՝ ստացված Երևանի պետական հումանիտար քոլեջից 1993 թ.:
Համարել անվավեր:

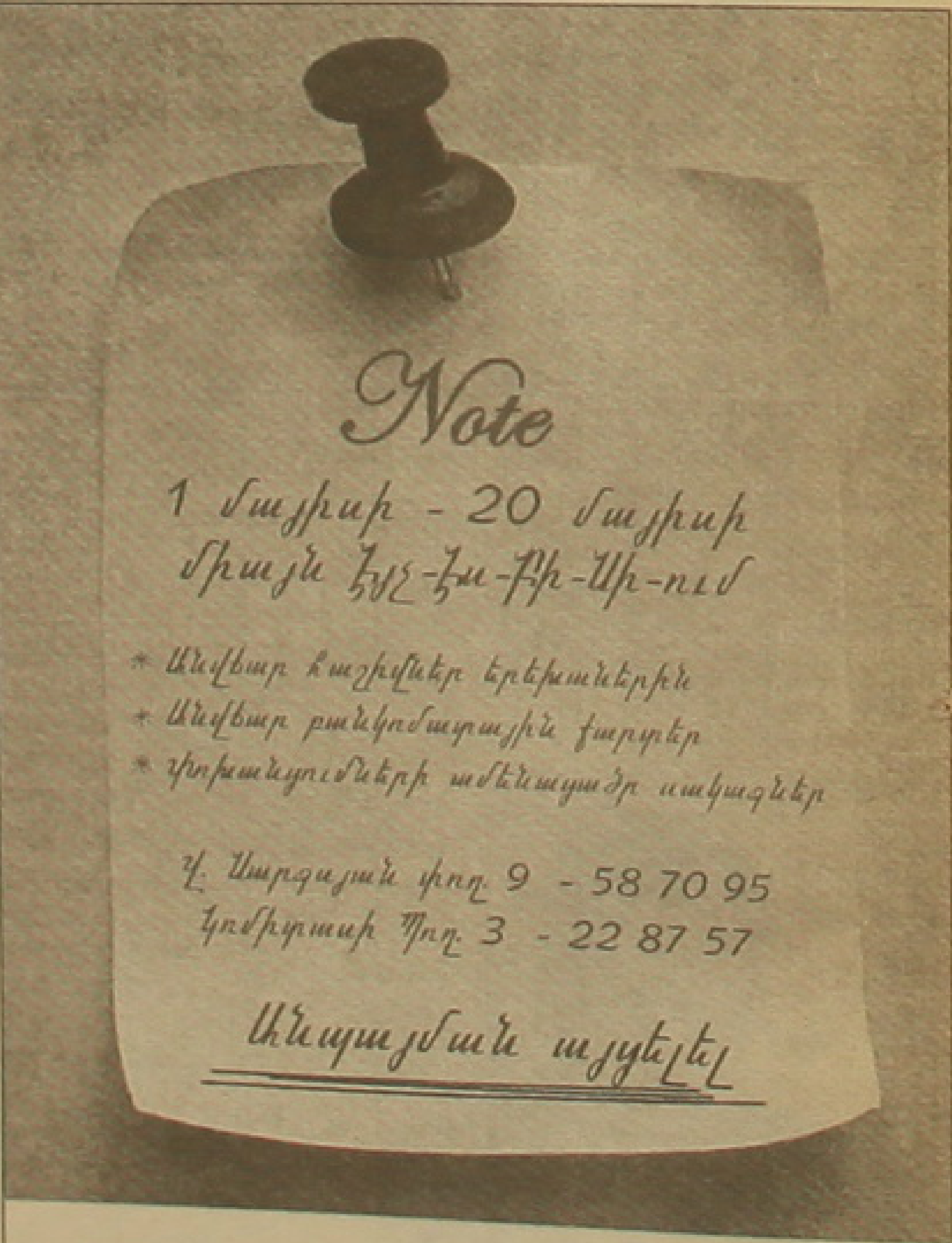

HSBC
The world's local bank

«Գինդ» տպարանում, Երևան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 2. 05. 2002 Գինը՝ 100 դրամ